

Bibliothèque Ukraïnienne Symon Petlura à Paris
Українська Бібліотека імені С. Петлюри в Парижі

6, rue de Palestine 75019 Paris (France) Tél. (33) 1 42 02 29 56 - Fax (33) 1 48 03 14 12

Ч. 63

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

2000

З НОВИМ 2001 РОКОМ

Рада Бібліотеки щиросердечно вітає всіх членів та Прихильників бібліотеки, її представників, Добродіїв бібліотеки, Жертводавців і все українське громадянство й бажає всього якнайкращого.

BONNE ANNEE 2001

La Rada de la Bibliothèque ukrainienne adresse ses meilleurs vœux à ses membres, ses sympathisants, ses représentants, ses généreux donateurs et à tous les Ukrainiens en Ukraine et dans le monde.

HAPPY NEW YEAR 2001

The Library Board extends warm season's greetings to its Members, Associate Members, Representatives, Sponsors and Contributors as well as the whole Ukrainian community, wishing them all the best in this festive season.

З ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА БІБЛІОТЕКИ

Останні Загальні збори Товариства Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри, що відбулися 9 грудня 2000 року, були дещо відмінними від попередніх, в першу чергу, своєю суттєвістю і насиченістю обговорених питань, що вказує на зростаючу зацікавленість цим культурним вогнищем у Парижі як з боку підрастаючого покоління українців у Франції, так і за її межами, далеко за океаном, й одночасно з боку французів, переважно учнів і студентів. Доказом цього є бодай те, що за період, що пройшов від попередніх Загальних зборів, бібліотеку відвідали 582 особи, одержано 564 листи з усіх меридіанів світу, на які вчасно відіслано відповіді.

Щоб забезпечити оптимальні умови виконання ролі Бібліотеки, Управа Товариства веде наполегливу роботу для знайдення якнайвідповіднішої програми комп'ютеризації картотеки й оснащення установи необхідною апаратурою, не уникаючи з поля зору строге заощадження фінансових засобів, адже бібліотека і все її майно - громадська власність, яку треба берегти як зіницю ока.

Чимраз більше зміцнюються зв'язки Української бібліотеки з її однорідними установами, зокрема з Національною бібліотекою Франції, в першу чергу зі славістичним відділом.

Звіт Голови товариства Ярослави Йосипишин був доповнений конкретним фінансовим звітом скарбника Анни Хрін.

В дискусії, що слідувала їм, були наголошені важливі аспекти діяльності бібліотеки, деякі прогалини, що мали місце. Так, цього разу рішуче наполягалось надавати посиленої уваги зміцненню ролі Представництва Бібліотеки у Києві, у належному поширенні, особливо серед студентів і учнів, "Петлюріяни", у домаганні належного місця у справжній історії України патріота, Голови Директорії УНР - Симона Петлюри, рішуче - явними доказами - відкидаючи кривду, заподіяну йому істориками, трубачами пропащі комуністсько-більшовицької імперії. Надихати підрастаючі покоління в Україні щирим патріотизмом і вірною любов'ю до батьківщини, її мови і всієї духовної скарбниці.

Загальні збори обрали нову Раду, а на першому засіданні Ради Товариства одностайно затверджено попередній склад Управи.

Голова Товариства
Заступники Голови

Секретар
Скарбник
Члени

Бібліотекарі

Др. Ярослава Йосипишин
Проф. Др. Володимир Косик, віце-Ректор Українського Вільного Університету
Жан-Бернар Дюпон-Мельниченко, професор-агреже, інспектор Міністерства Освіти
Дарія Мельникович
Анна Хрін
Катерина Коваль-Датоно, Юлій Лазарчук, Іван-Петро Пастернак,
Іван-Павло Пилипчук
Ярослава Йосипишин, Дарія Мельникович

Рада Бібліотеки

ВІДЗНАЧЕННЯ 74-Ї РІЧНИЦІ СМЕРТИ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Франція

Як і щороку, в травні 2000 українська громада Парижу на чолі з Управою Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри вшанувала пам'ять Голови Директорії УНР.

25 травня, о год. 14.35, в день і годину смерті С. Петлюри від ворожої кулі більшовицького найманця, представники Бібліотеки поклали вінок на могилу Головного Отамана на паризькому цвинтарі Монпарнас. Парох Катебри Св. Володимира відправив Панихиду.

У свою чергу, члени Товариства Бувших вояків Армії УНР у Франції поклали у пам'ять Симона Петлюри вінок на Могилу Невідомого воїна під Триумфальною Аркою в Парижі.

В неділю, 28 травня 2000 року, при численній участі української громади, Представники Посольства України у Франції, Посол України *А. Зленко* поклали вінок на могилу Головного Отамана.

Спільну Панахиду відправили Митрофорний протопрествітер *о. Борис Хайневський* (УАПЦ), а також Владика *Михайло Гринчишин*, *о. Михайло Романюк* і *о. Ярослав Салевич* (УГКЦ). Співав об'єднаний хор української православної і греко-католицької Церков під управою *Олександри Куклювської*.

Україна

Минулорічне відзначення 120-ї річниці від дня народження славного сина України Симона Петлюри відлунувалося і у 2000 році. За дев'ять років роботи Представництва Паризької Бібліотеки імені Симона Петлюри в Україні можна спостерігати значну еволюцію в поглядах різних верств українського суспільства на Симона Петлюру і його державницьку справу.

Якщо в 1991 році, коли ми починали свою роботу у щойно створеному Представництві (18 вересня 1991 року), ім'я Петлюри доводилося вимовляти ледь не пошепки, то тепер, по дев'яти роках, навіть

комуністи з усіма іншими лівими ставляться до цього імені куди спокійніше і не зчиняють галасу в пресі чи у Верховній Раді. Це не значить, що вони прийняли справу Петлюри і погодилися з його боротьбою за вільну Україну. Ні, вони були і є противниками всього, що носить ім'я українського, але поступові зміни у свідомості мільйонів українців у напрямку національної ідеї змушують лівих притлумити свої пристрасті.

Симптоматичною в цьому відношенні є ціла полоса, присвячена Симонові Петлюрі, у газеті Верховної Ради України *Голос України* за 10 грудня 1999 року. Можемо вважати, що ця стаття гідно увінчала минулий ювілейний Петлюрівський рік (120 років від дня народження). Ми знаємо, скільки лівих у нашому парламенті (слава Богу, їх тепер меншість, але все одно забагато), - і що парламентська газета присвячує цілу сторінку з апологетичними матеріалами про Петлюру, - це вже щось у політиці вищих органів влади в Україні, які ще вчора навіть чути не хотіли, аби щось добре сказати про Петлюру... Добірка матеріалів, зроблена головним редактором франкомовного журналу *Український калейдоскоп* Зіркою Вітошинською, має заголовок *Міф, який досі ходить світом*. Це гостре і добре аргументоване розвінчення так званого "антисемітизму" Симона Петлюри, який вороги України висунули були у двадцятих роках як підставу "правильності" вбивства Петлюри більшовицьким терористом, євресем за національністю, Самуїлом Шварцбардом. Резюме всіх матеріалів газета *Голос України* видрукувала великим шрифтом в центрі газетної полоси: *Архіви свідчать, що вбивство у Парижі Симона Петлюри та ідеологічно спрямований судовий процес над убивцею були справою рук більшовиків*.

Такі матеріали урядової преси дають підстави сподіватися, що справа визнання Петлюри одним з найвидатніших політичних лідерів України у XX столітті, як це сталося з Грушевським і Винниченком, не за горами.

Цю тенденцію в політикумі України на зламі двадцятого і двадцять першого століть враховує Представництво Паризької Бібліотеки в Україні. На початку 2000 року я порадився з моїми колегами - заступником голови Представництва доктором Владиславом Верстюком і секретарем Представництва професором доктором Володимиром Сергійчуком щодо планів, перспектив - і навзагал концепції роботи нашого Представництва. Ми всі погодилися, що відтепер слід переходити у справі Петлюряни в Україні від суто ювілейних, урочистих заходів до систематичної науково-дослідницької роботи для правильного інформування українського суспільства, а разом з тим і цілого світу, - хто такий Петлюра, в чому його велич і хто так довго і так несправедливо паплюжив його світлу пам'ять. Наше маленьке Представництво - усього троє людей - зробило чимало, але може зробити більше, бо ми науковці, у нашому розпорядженні безліч фактів за Петлюру, яких ще не знає світ... Опубліковані в дев'яностих роках збірники про Петлюру, при всій їх малотиражності, зробили свою позитивну справу. Ми подбали, щоб усі ці 5-6 книг були у всіх великих, насамперед наукових, бібліотеках України. Особливий резонанс в Україні і світі має документальна книга, укладена проф. Володимиром Сергійчуком, *Погроми в Україні: 1914-1920. Від штучних стереотипів до гіркої правди, прихованої в радянських архівах* (Київ, Видавництво імені Олени Теліги, 1998, 544 стор., наклад - тисяча примірників). Книгу широко цитують у Європі, Ізраїлі, США. Вона потребує негайного перекладу західними мовами. Але вся справа в коштах. До речі, Представництво працює на цілком добровільних умовах, без жодної оплати, навіть на елементарні канцелярські витрати, не кажучи вже про урочисті вечори, рекламу, друк запрошень, оплату артистів на концертах Петлюрівських урочистостей. При цій нагоді висловлюю подяку інженерові Тарасові Турченкові і пані Галині Змієнко-Сенишиній за їх невеличку допомогу в нагальних потребах Представництва. Обоє вони з Монреалю, що в Канаді.

Минулого року у Видавництві імені Олени Теліги вийшов третій том спадщини Петлюри: *Симон Петлюра: Статті, листи, документи*. Це груба книга на 616 сторінок в гарному поліграфічному вигляді. Вона упорядкована проф. Володимиром

Сергійчуком, має малий наклад в одну тисячу примірників і вийшла у світ за сприяння Інституту Досліджень Модерної Історії України у США та Фондації імені Симона Петлюри в Канаді. Користується ця книга серед фахівців-істориків великою популярністю, але дуже багато науковців бажають мати два попередні томи спадщини Петлюри, та вони вийшли у світ давно - у діаспорі. Їх конче треба перевидати в Україні. 29 вересня 2000 року третій том творів Петлюри разом з іншими 120 книгами, виданими патріотичним Видавництвом імені Олени Теліги, був презентований у Державному комітеті інформаційної політики України. Десяткам журналістів, радіо- і телекоментаторам були представлені майже всі книги Видавництва, але найжвавіше обговорення викликали третій том творів Петлюри, етнографічна книга *Українська родина* і монографія автора цих рядків *Скульптор Михайло Черешньовський: Життя і творчість*.

Ця моя книга надрукована видавництвом імені Олени Теліги нинішнього 2000 року про великого українського майстра пластики із США Михайла Матвійовича Черешньовського (1911-1994), лемка за походженням, полум'яного українського патріота, мистецького і громадського діяча, який майже півстоліття прожив у Нью-Йорку. У його творчості, серед численних скульптурних портретів, є і портрет Симона Петлюри (1962), встановлений у Центрі Співки Української Молоді біля міста Елленвіл, штат Нью-Йорк. У моїй книзі про Черешньовського репродукується на стор. 147 погруддя Петлюри і дається аналіз йому й іншим пам'ятникам серії *Кайдани рвали*.

Травень місяць - традиційний місяць споминів про Симона Петлюру. При всіх своїх скромних можливостях, Представництво не тільки в ювілейні роки, але щороку провадить урочистості пам'яті нашого незабутнього лідера. Цього року Представництво вирішило відзначити Симона Васильовича 22 травня, коли збігається свято перенесення мощів святителя Миколи в місто Барі з днем пам'яті Тараса Шевченка, тіло якого теж цього дня, 1861 року, перенесли з Петербурга в Україну і поховали в Каневі. Ми вирішили цього дня пом'янути і Симона Петлюру. Сцена Будинку Центральної Ради, теперішнього міського Будинку вчителя, була прикрашена національним прапором і гербом, поруч на столику, застеленому полтавським

рушником, стояла ікона Пресвятої Богородиці. В іншому місці сцени на п'єдесталі - скульптурне погруддя Петлюри. За традицією, вечір провадив голова Представництва Паризької Бібліотеки імені Симона Петлюри в Україні. Проникливе слово про побожність полтавської родини Петлюр-Скрипників сказав його святість патріарх Київський і всієї Русі-України **Філарет**. Доповідь про літературну, театрознавчу, журналістську творчість Петлюри виголосив доктор **Юрій Ковалів**. Слово мали Президент Фундації Олега Ольжича **Микола Плав'юк**, голова секретаріату ОУН **Богдан Червак**, письменник **Григорій Булах**. На концерті виступили співачка **Діана Петриненко**, бандуристка **Олена Нечай**, квартет збройних сил України **Аскольд**, дитячий хор з міста Вишгорода Київської області **Корали**, читці-актори **Леся Липчук**, **Роман Семисал**, **Тимофій Скрипник**.

У жовтні 2000 року наше Представництво у ширшому колі істориків обговорило зміст книги польського історика **Яна Яцека Бруського** *Петлюрівці: Державний центр Української Народної Республіки на еміграції. 1919-1924*, яка побачила світ 2000 року в Кракові у Видавництві "Аркана" і має великий обсяг у 600 сторінок та 24 чорно-білі фоторепродукції (*Jan Jacek Bruski. Petlurowscy: Centrum Panstwowe Ukrainskiej Republiki Ludowej na wychodźstwie. 1919-1924. Krakow: Arcana, 2000, 600 s.*) Книга своїм змістом прихильна до України, до Петлюри і Петлюрівців, і чекає на переклад українською мовою і західними мовами.

Представництво має своїх кореспондентів у багатьох областях і регіонах України. Але найтісніше ми співпрацюємо з Полтавою, батьківщиною Петлюри, де нашим найактивнішим помічником є історик-архівіст **Тарас Пустовіт**. Робота Представництва з кожним роком стає все багатограннішою, бо ім'я Петлюри в Україні все більше шанується, і зусиль для популяризації його справи і Бібліотеки його імені потрібно все більше.

*Проф. д-р Дмитро Степовик,
голова Представництва
Паризької Бібліотеки
імені Симона Петлюри в Україні*

Канада

Панахида за спокій душі світлої пам'яті Симона Петлюри відправилась в Торонті у Катедрі св. Володимира 9-го липня 2000 р. Панахиду очолив і промовляв Преосвященний Владико **Юрій**.

*Петро Вітрук
(Міссіссота)*

США

Раннім ранком, ще перед початком Святої Літургії, діти Недільної школи: Катя, Маруся і Леся **Чопівські**, Ляля і Софія **Чопівські-Бенсон** і Єлена **Мусієнко**, зодягнені в українські строї і тримаючи в руках кошечки з надписом "Пожертви на Бібліотеку ім. С.Петлюри в Парижі" вітали парафіян. Після літургії примутні в церкві взяли участь у панахиді.

Цього року було влаштовано дві програми - одну для молоді, а другу для дорослих. У великій залі програму почала **Ліда Чопівська-Бенсон**, яка є культурним референтом в нашій церкві. Вона привітала людей і попросила всіх встати і хвилиною мовчанки віддати честь Головному Отаманові Симону Петлюрі. Після того вона прочитала вірш про Ольгу Петлюру. Дальше вона передала програму в руки п. **Г. Петренка**, батько якої - Петро Чуйко - служив в Українській армії і боровся в її рядах. Вона дуже цікаво, а разом з тим і зворушливо, оповіла про родинне життя Отамана, про яке рідко згадується. Дякуємо п. Г. Петренку за ці цікаві історичні відомості.

Після цього п. **М. Французенко** розповів про військову діяльність Головного Отамана.

Ліда Чопівська-Бенсон прилучилася також до "молодої генерації" і послухала оповідань п. **Марійки Юрах-Гарбер** про С. Петлюру, але вже на більш розумілому для молоді рівні.

Цю академію ми зробили з любов'ю, щирим серцем і глибокою повагою. Відспівуванням національного гімну ми закінчили цей сумний день.

*Софія Чопівська
(Вашінгтон)*

ПРО ГОЛОВНОГО ОТАМАНА УКРАЇНИ

Я ще мала і не знала
Тебе, Отамане -
Лише чула доповідань
Від своєї мами -

Що ти горець був завзятий,
За Край - Батьківщину
З москалями воював ти
За нашу Вкраїну.

Що ти любив Україну,
Любив і трудився -
Для Вкраїни щастя-долі
Ти був посвятився.

За цю любов до Вкраїни
Тебе не любили
Большевики московській -
Вони тебе вбили.

Та не вбили твого духа -
Він живе в народі -
Запалює в серцях любов
При кожній нагоді.

Люблю тебе, Отамане,
Люблю і кохаю,
Перед твоїм духом вірним
Я поклін складаю.

Перед твоїм духом, батьку,
Я тут присягаю -
Буду жити для Вкраїни,
Для рідного краю.

Цей зворушливий віршик декламувала дитиною пані Галина Вигінна в тридцятих роках на академії шанування пам'яті Головного Отамана С.Петлюри в Ченстохові (Польща)

ХАРКІВСЬКЕ ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО - РУШІЙ ГУМАНІТАРНОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ

Історико-філологічне товариство при Харківському університеті, засноване 1876 р. заходами професорів і викладачів історико-філологічного факультету, почало діяти в лютому наступного року. Першим головою Товариства протягом 1877-1878 рр. був професор Василь Надлер, пізніше на його чолі стояли провідні харківські науковці-гуманітарії: Олександр Потебня (1878-1890 рр.), Мартин Дринов (1890-1897 рр.), Микола Сумцов (1897-1890 рр.). До складу Товариства входили переважно викладачі та випускники історико-філологічного факультету Харківського університету, серед яких можна відокремити Миколу Аристову, Дмитра Багалія, Віктора Барвинського, Владислава Безескула, Олексу Ветухова, Миколу Грунського, Миколу Дурново, Василя Іванова, Євгена Іванова, Амфіяна Лебедева, Володимира Левитського, Миколу Максимейка, Івана Миклашевського, Дмитра Міллера, Дмитра Овсянико-Куликовського, Михайла Плохинського, Івана Сокальського, Михайла Халанського, Дмитра Яворницького. Водночас, деякі члени Товариства не були формально пов'язані з університетом, як-от Микола Лашенко чи Олександра та Петро Єфименки, а частина їх узагалі мешкала поза Харковом (Яків Новицький, Петро Іванов, Володимир Резанов, Олександр Русов, Федір Корш та ін.). Були серед них і чужинці, що певний період їхнього життя проминув у Харкові, як-от відомий французький славіст Андре Мазон чи класик лотиської філології Яніс Ендзелін. Основною формою роботи Товариства від самого початку були наукові засідання, що на них переважно виголошувалися доповіді з питань української літератури, історії, етнографії, філософії тощо, хоча інколи обирали й теми, дотичні до світової історії та літератури. Найчастіше ж увагу доповідачів привертало українське

Лівобережжя, насамперед Слобожанщина та Запоріжжя. З плином часу Товариство врозмаїчувало свою діяльність, опікуючися справами власних музею, бібліотеки, історичного архіву, беручи участь у скликанні кількох Археологічних з'їздів, нагороджуючи преміями молодих науковців (із фондів О. Потебні, М. Дринова, Е. Редіна). Головним фінансовим джерелом, що вможливлювало таку активність Товариства, були щорічні субсидії від Харківського університету, до яких ще додавалися кошти, одержані з членських унесків, одноразових допомог, пожертв тощо.

Серед видань Товариства чільне місце посідають знамениті томи *Збірника Харківського історико-філологічного товариства*, загальним числом 21, що вийшли друком у 1886-1914 рр. Окрім доповідей, виголошених ще під час засідань, вони містять силу інших вартісних матеріалів, зокрема документів, фольклорних записів, джерельних публікацій тощо. Унікальним для свого часу був 8-й том *Збірника...* (1896 р.), цілком присвячений Григорієві Сковороді. Поза тим, Товариство видавало власний *Вісник...*, а також *Праці* створеного в його рамках педагогічного відділу. Щоправда, через нестачу коштів не вийшли у світ готовані до друку збірки творів Василя Каразіна, Петра Гулака-Артемовського та деякі інші цікаві публікації.

Хоча Товариство, з огляду на несприятливі суспільно-політичні умови, було змушене припинити свою діяльність 1919 р., плекані ним традиції українознавчих студій дали себе знати в 20-х рр., коли Харків, набувши столичного статусу, перетворився водночас на провідний осередок національної науки, що з ним на велику міру пов'язуються здобутки тогочасної українізації.

Датою відродження Харківського історико-філологічного товариства є 8 лютого 1991 р., коли скликані з ініціативи наукової громадськості установчі збори ухвалили його новий Статут. Офіційного статусу Товариство набуло після його реєстрації виконавчим комітетом Харківської міської Ради народних депутатів 9 грудня 1991 р. Статутними завданнями Товариства є організація наукових досліджень з історії, філології, етнографії та фольклористики, культурології, філософії та інших гуманітарних дисциплін, залучення до наукової діяльності здібної молоді, розвиток наукових контактів і співпраці з науковими осередками, що діють на території України та за її межами.

Згідно зі Статутом, відновлене Товариство є спадкоємцем традицій своїх попередників, тобто Харківського історико-філологічного товариства, що діяло в 1877-1919 рр. Одним із виявів цієї історичної тяглості є поворот до практики проведення щомісячних наукових засідань, на яких заслуховуються й обговорюються одна-дві доповіді, підготовані членами Товариства або гостями. Відтак за наслідками засідань формуються чергові теми нової серії *Збірника Харківського історико-філологічного товариства*, що їх від 1993 р. оприлюднено вже вісім, загальним обсягом понад 1700 сторінок. Якщо "старе" Товариство, розгортавши роботу в умовах політичного й культурного гноблення українства з боку російського уряду, мусіло бути офіційно російськомовним і тільки вряди-годи мало нагоду формально виявити свою українську спрямованість (надто за головування М. Сумцова), то при його відродженні україномовність була закладена як одна з чільних організаційних засад.

Товариство налічує 28 дійсних членів, з-поміж яких переважна більшість доктори та кандидати наук. Почесними членами Товариства є колишній харків'янин, професор-емерит Колумбійського університету, закордонний член Національної Академії наук України Юрій Шевельов, професор-емерит Торонтського університету Юрій Луцький, професор Варшавського

університету й співробітник Польської Академії наук Януш Рігер. У 1991-1999 рр. посаду Голови Товариства обіймав Анатолій Івченко, від 1999 р. цю функцію виконує Ігор Михайлин. Крім названих, у складі Управи Товариства за цей час були Сергій Вакуленко, Володимир Головченко, Андрій Даниленко, Володимир Кравченко, Володимир Прокопенко, Леонід Ушкалов.

Концепція діяльності Товариства, послідовно реалізована Управою з часу його відновлення в 1991 р., полягає у створенні альтернативи тій системі організації наукового життя, що припала Україні у спадок від тоталітарної минувшини. Відповідно, на противагу офіційним структурам, побудованим "вертикально", за єрархічним принципом, Товариство розростається "горизонтально", без підпорядкування одних членів іншим. Такий *modus vivendi* дозволяє уникнути багатьох вад, пов'язаних із "плановим" баченням дослідницької роботи як однієї з виробничих галузей, вможливаючи щиро творчі шукання, вільні від якихось кон'юктурних міркувань. Важливу роль у цьому відіграє практикований дотепер спосіб фінансування організаційної та видавничої діяльності Товариства, яке за дев'ять років не отримало жодного шеляга бюджетних коштів, користаючися лише з підтримки недержавних джерел. У різний час Товариству надавали допомогу Харківська обласна організація Всеукраїнського товариства "Просвіта", фонд "Друзі Харкова" у Нью-Йорку, білгородський "Центр соціальних технологій", Міжнародний фонд "Відродження", надходили також пожертви від приватних осіб. Зібрані таким робом суми дали змогу видрукувати вісім томів *Збірника Харківського історико-філологічного товариства*, та навіть безкоштовно розіслати кількасот примірників видання до провідних українських бібліотек і наукових установ, а також за межі України. Зокрема, повний комплект *Збірника*... подаровано бібліотеці Інституту слов'янських студій у Парижі, декілька томів передано й Українській бібліотеці ім. Симона Петлюри.

Окрім суто формального боку справи, Товариство прагне бути альтернативним щодо більшості існуючих в Україні наукових осередків так само й у плані змістовому, стоячи на позиціях академізму й цураючися гонитви за модою чи хвилевою актуальністю. Товариство намагається плекати й відтворювати найкращі традиції української гуманітарної науки, занедбані або понівечені за часів панування комуністичного режиму. Через це воно приділяє значну увагу поверненню в науковий обіг найповажніших здобутків українських учених-гуманітаріїв, що з різних причин були до останнього часу матеріально відсутні або проscribeовані на Батьківщині. У великій пригоді тут стають фонди книгозбірень, створених українцями на чужині, що з ними Товариство підтримує плідні контакти, як-от бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка у Нью-Йорку, бібліотека Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи у Римі, Українська Бібліотека ім. С. Петлюри тощо. Унаслідок цих зусиль українському читачеві упритуленено низку важливих публікацій, почасти перекладених із чужих мов, що вийшли з-під пера таких авторів, як Ілько Борщак, Оксана Буревій, Клим Ганкевич, Павло Грабовський, Петро Іванов, Юрій Луцький, Микола Сумцов, Юрій Шевельов, Кость Широцький.

Загалом, заповнення "білих плям", поставих в українській "материковій" науці через несприятливі умови для її розвитку протягом більшої частини ХХ ст., є одним із цільних напрямків у роботі Товариства. З огляду на це, сфера зацікавлень історичної секції стосується переважно першої третини ХХ ст., доби активного формування політичних рухів, визвольних змагань українського народу, швидкого розвитку його національної свідомості, економіки, культури, що її висвітлення в історіографії радянських часів було надто викривлене. Багато в чому аналогічний підхід є характерним і для літературознавців, які здебільшого зосереджують свою увагу на творчості письменників, довгий час ігнорованих або принижуваних, як-от: Борис

Антоненко-Давидович, Богдан-Ігор Антонич, Володимир Винниченко, В. Домонтович, Микола Костомаров, Григорій Костюк, Юрій Меженко, Гнат Михайличенко, Павло Филипович, Микола Хвильовий, Гнат Хоткевич, Юрій Шерегій, Юрій Шерех, Гео Шкурупій. Утім, водночас робляться спроби по-новому поглянути на традиційні імена: Григорія Квітку-Основ'яненка, Панаса Мирного, Василя Стефаника, Григорія Данилевського, Тараса Шевченка. Особливе місце під цим оглядом осідає спадщина Григорія Сковороди, що їй присвячено чи не найбільшу кількість розвідок, де за лаятмотив править прагнення розкрити нові грані його мисленнєвого світу, долаючи як "діалектико-матеріалістичний", так і "народницький" стереотипи її сприйняття. У працях мовознавчої секції розглядаються питання історії української мови та її сучасного стану, фразеології, теоретичної лінгвістики.

На відміну від давніших часів, коли майже всі науковці-гуманітарії працювали в Харківському університеті, сьогодні в місті існує кілька десятків вищих навчальних закладів із катедрами відповідного профілю. Тому Харківське історико-філологічне товариство бачить одну із своїх функцій у тому, щоб бути саме загальнохарківським і забезпечувати зв'язок між дослідниками, розпорошеними по різних установах. Водночас воно не обмежує сфери своєї діяльності лише Харковом, підтримуючи щільні контакти з ученими, що мешкають в інших містах України та за кордоном. За сім років у його *Збірнику*... надруковано праці авторів із Дніпропетровська, Києва, Кіровограда, Луганська, Луцька, Львова, Ужгорода, а також із Італії, Канади, Німеччини, Польщі, Росії, Сполучених Штатів Америки. Обмін здобутками, ідеями, концепціями - запорука поступу в науці, і його рушієм можна бути лише тоді, коли пробним каменем наукової істини є відкритість і дискусія.

Сергій Вакуленко
Доцент катедри Української мови
Харківського Державного
Педагогічного Університету
ім. Григорія Сковороди

СПОМИНИ З ПАРИЖА

Париж від першої хвилини привітав мене тепло і я з кожним днем почував себе більш вільно і невимушено. Хоч мову цієї країни знав дуже слабо, але при кожній зустрічі горожани поспішали мені на допомогу і швидко здогадувались про зміст моїх запитів. Відвідав я наш центр у Парижі - Бібліотеку ім. Симона Петлюри. Домовився про дату моєї виставки в цій установі.

Мешкав я тоді недалеко від міського парку-лісу (Bois de Boulogne). Я часто сюди навідувався і постійно находив нові об'єкти для задоволення моєї музи. Надворі була весна і довкруги куші цвіли білим квітом. Наближався день мого народження. Змалку ця дата асоціюється в моїй пам'яті з тою чи іншою річницею вбивства отамана Симона Петлюри. Весняні квіти піддали мені думку приготувати з них вінок і занести його на могилу українського вождя. Біля пам'ятника люди приготувались до панахиди. Моя скромна з'ява там з виском від українців Австралії була небуденною несподіванкою, а для мене надзвичайною радістю. Усі дотеперішні сумні спомини замінились радісним спомином відвідин могили полководця.

Париж давав мені натхнення до творчості, бо майже на кожному кроці виднілися об'єкти, достойні уваги митця. Лювр, як централь муз мистецького світу, настільки виявився гостинним для мене, члена товариства митців Австралії, що я отримав доступ вільно оглядати галереї. Майже кожного дня я забігав до Лювру. За традицією художників, які відвідують Париж, затримував і я свій зір на Соборі Паризької Богоматері (Notre-Dame de Paris), щоб поповнити мою колекцію картин.

Одного разу, за малюванням, якась старенька пані затрималась біля мене і приглядалась до моєї праці. Коли я кидав на полотно останні мазки фарби, вона відкрила портмонежку, але непевним тоном промовила, що хотіла б придбати мою картину, та, на жаль, грошей може забракнути. Я з цікавості зазирнув до гаманця і сказав, що вона має достатньо франків на таку покупку. Бабуся з великим задоволенням забрала картину і ще на радіоща подарила якусь поштівку, яка повідомляла про якийсь захід біля катедри. За розмовою я запитав, що їй сподобалось в моїй картині, бо довкруги ріки Сени біля катедри виставлені на продаж тисячі полотен різних художників. Вона відповіла, що ця картина не схожа на всі інші і показує напрям біля катедри, де видніється і її мешкання на третьому поверсі. Це мене спонукало до нового зав'язання.

На вулицях Парижу я почував себе як вдома. Майже всюди добирався пішки. Якось під вечір, повертаючи додому, я побачив за високим муром щось на зразок старого цвинтаря. Не вагаючись, я почав здійснювати на гору. Ще з долини я запрямитив баню православної каплички. Коли я дістався до місця, то справді побачив мавзолей у східному стилі.

Як потім з'ясувалось, тут покоїлись тлінні останки великої художниці Марії Башкірцевої. У молодому віці вона відійшла у вічні засвіти, але за життя залишила людям нетлінні скарби своєї творчості. Перше враження збурило в мене містерійне почуття. Вхід був розвалений і давав змогу увійти до середини. Високо на стіні висіла її картина. Я був настільки вражений, що не в силі це передати. Через хвилину-другу я вийшов і, відійшовши на певну відстань, став малювати капличку. Так, за працею, і заскочив мене вечір. Коли знайшов браму, то вона була вже зачинена. Довелось дряпатись по мурі, щоб дістатись на долину. Оповідаючи свою пригоду місцевим знайомим, я збагнув, що народився в сорочці, бо якби мене побачили вартів порядку, то все закінчилось би плачевно для мене.

У річницю смерті Симона Петлюри відбулась академія, на яку прибув з Лондону наш співак Володимир Луців зі своєю академічною програмою. У розмові зі мною він запропонував мені прибути з картинами до Лондону і відвідати українську громаду. Звісна річ, я прибув і замешкав в гостинному домі Володимира Луціва. У дні моєї виставки голова громади був відсутній і презентацію творів відкрив інж. Василь Олесків, який на той час займав високий пост в україномовному світі. У своїй промові він згадав, що був учнем Бережанської гімназії, а я його викладачем. Це справило на слухачів приємне враження. Під час побуту в Лондоні я зробив кілька архітектурних студій для своєї колекції. Заробивши децими грошей, я повернувся до Парижу і навіть зважився відвідати сусідню Італію. [...] Кількатижневий побут минув скоро і я наближався до границі Франції. По дорозі зупинився в Сан-Ремо, намагаючись відшукати помешкання, в якому гостювала Леся Українка. [...] Зближалась дата моєї виставки картин в музеї ім. Симона Петлюри. Адміністрація музею призначила відкриття виставки на день, коли місцева українська студіююча молодь мала своє зібрання. Та ідея була дуже милою і корисною. Вона дала мені змогу побачити і познайомитись саме з тою молодістю генерацією, яка входить у наше життя і є на свідомій національній дорозі. Запізнався я також із старшим поколінням, яке в моїй книзі відгуків залишило цінні враження від виставки. Деякі з моїх картин навіки осіли в приватних колекціях місцевих любителів живопису, а дещо передав у дар музеєві.

Час мого побуту в Парижі пролетів швидко і я готувався до відльоту в Австралію. У літаку відчув якесь особливе полегшення після надзвичайно рухливого життя в Європі...

З дозволу автора.
Володимир Савчак
із книги *Дивосвіт художника із синіх гір*
Дрогобич, 1997

VOLODYMYR SAVTCHAK IN PARIS

From the very first moment, Paris gave me hearty welcome and day after day, I felt freer, with no strain on me. Despite my weak knowledge of the French language, the people that I met were always so helpful, and they quickly guessed what my questions were about. I visited our center in Paris, that is the Symon Petlura Library, and that was when the dates for my exhibition were arranged.

At the time, I was staying not very far from the wood-park called "Bois de Boulogne", which I often visited, thus satisfying the needs of my Muse. Out here, spring was in full blossom. It was soon going to be my birthday, but since my early childhood, this date has always been associated with another one, of quite a different sort - that of the anniversary of our Otaman Symon Petlura's assassination. The spring blossoms gave me the idea of making a wreath that I would lay on our Ukrainian leader's grave. When I arrived there, people were preparing for the requiem service. My humble contribution, placing the wreath on behalf of the Ukrainians from Australia, certainly caused great surprise, but above all it filled me with extraordinary joy. What had until that moment been sad memories had turned into happy ones since that visit to the Otaman's grave.

Paris kept nourishing my inspiration. Indeed each step I made provided me with subjects worthy of an artist's interest. The Louvre, which is the world center of Muses, gave me, as a member of the Association of Australian artists, such a warm welcome, that I eventually gained free entrance to the various galleries. I visited that Museum nearly every day, but I was also careful not to miss my Muse, and according to the famous tradition of artists on a visit to Paris, I did not fail to lay my gaze upon the Notre-Dame de Paris Cathedral, in order to complete my collection of paintings.

One day, as I was working on a painting Notre-Dame, one elderly lady stopped by me, watching me work. As I was finishing, adding the last touches of colour, she opened her purse and asked, rather hesitatingly, if she might buy the painting from me but added that she was afraid that the sum that she was holding in her hand might not be sufficient. I glanced at the money out of curiosity, and answered that she had the exact amount for such a purchase. The lady took the painting with great satisfaction and then she showed me a postcard representing one of the entrances to the Cathedral. Then I asked her what had particularly pleased her in my painting, for there were thousands of such paintings for sale along the river Seine. She told me that she found mine was definitely different from all the others, because her own third-floor apartment was also represented in it!

This filled me with renewed passion. Strolling along the streets of Paris, I had the feeling that I was at home. I walked most of the time, whatever the distances. One evening, as I was returning home, I noticed a high wall and behind that wall, something that resembled a cemetery. Without thinking too long, I started climbing it up before I had even reached the top, I saw the bulb of an orthodox

chapel. When I reached the place itself, I realized that it was an orthodox-style mausoleum. As I found out later, that was the place where lay the remains of the great artist Maria Bashkirtseva. She died when she was still young, but while she was alive, she cared to leave treasures of her creation. My first impression of that place aroused a feeling of mystery within me. Its entrance was demolished, which made it easy for me to walk inside. There was a painting done by her hanging high on the wall. So strong were my emotions that I simply cannot describe them. It was not long before I went out and started painting the chapel from a distance. Evening caught me in the midst of my work. When I reached the gate, it was already closed. So I had to climb up the wall in order to get out. When I told a local acquaintance about that incident, I came to realize that I was born under a lucky star, for had the police seen me, it would all have ended up in a sorrowful way.

To commemorate Symon Petlura's death, an commemorative program was held. Our singer Wolodymyr Lutsiv came from London with his classical repertoire for the occasion. While we were conversing, he invited me to come over to England with my painting and to get to know the Ukrainian community there. So I went to London and enjoyed the warm hospitality of Wolodymyr Lutsiv's home. During the exhibition of my work, as the head of the community was away, it was Mr. Vassyl Oleskiv who presented it. In his speech, he reminded the audience that he had been a pupil of the Berejanskyj High School and that I had been a lecturer there, which susciated a pleasant feeling among the listeners. During my stay in London, I had the opportunity to study a few architectural works for my collection. After returning to Paris, I decided to visit Italy. [...] After a few weeks here, I arrived near the French border, and stopped at San Remo with the idea of discovering the house where Lessya Ukrainka had stayed as a guest. [...]

The time for my exhibition at the Symon Petlura Museum was drawing nearer. The date was arranged on the some day when the Ukrainian Young Students were holding a meeting. That was a very pleasant idea, as it gave me the opportunity to meet the younger generation, which is such an essential part of our life and has such Ukrainian awareness. I also became acquainted with the elder Ukrainians, and I still have extraordinary memories of my different encounters with all of them. Several of my paintings were chosen for the private collections of some art lover and I donated a few others to the museum.

The whole of my stay in Paris went by very quickly and I soon had to prepare for my flight back to Australia. Once aboard the plane, I felt somewhat relieved to be able to relax at last, after that exceptionally hectic European visit...

Переклад з української на англійську
Катерина Perezinec

ЖИТТЯ БІБЛІОТЕКИ

Цього року наша бібліотека зробила крок в напрямі модернізації - комп'ютеризації, яка дасть дослідникам доступ до її каталогу через Інтернет. Цим бібліотека досягне також свого належного місця серед інших славістичних інституцій.

У хвилину цього перелому мивоволі дивимось в минуле і тепло, з вдячністю згадуємо наших попередників-батьків. Вони зуміли своєю великою жертвенністю і вмінням залишити за собою цінний дар, маленьке чудо на сьогоднішній час, саме тепер, коли українські установи зникають. Цей дар, яким ми так дорожимо, маємо на меті його зберігати, закріпити, збагатити і передати дальшому поколінню. Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі є тепер самотнім українським культурним центром у Франції.

Продовжуючи давню традицію, крім притаманних їй зайнять, бібліотека влаштовує у своєму приміщенні доповіді та зустрічі, пов'язані з українською проблематикою. Також дозволяє іншим товариствам використовувати її приміщення для своїх цілей.

Користаючись присутністю в Парижі наших відомих поетів двох генерацій, Бібліотека влаштувала для української громади зустрічі з ними у формі літературних вечорів.

Так ми мали шану і радість вітати 8 жовтня 1999 р. *Ліну Костенку* і *Івана Драча*, а згодом, 18 жовтня 1999 - *Юрія Андруховича*, *Василя Гарасим'юка*, *Юрія Покальчука* та *Ігора Римарука*. Після читання своїх творів поети могли поспілкуватися з присутніми.

2 грудня 1999 р. Бібліотека влаштувала вечір читання перекладів поезій *Василя Стуса* на французьку мову, з нагоди появи збірки в журналі *L'Intranquille (Неспокійний)*. Читав поезії автор перекладу *Олесь Маслюк*.

12 жовтня 2000 р. *Сергій Вакуленко*, доцент катедри української мови Харківського Державного Педагогічного Університету ім. Григорія Сковороди виступив на тему

Демократизація гуманітарної науки в Україні. Дуже цікава і добре збудована доповідь, виголошена криштальною українською мовою.

З ініціативи Союзу Українок ми зустрілися 11 жовтня 1999 з ансамблем *Золоті ключі* і весело відсвяткували день народження *Ніни Матвієнко*.

У рамках франко-українського товариства "Французька Асоціація Українських Студій" (AFEU) були представлені такі доповіді:

26 січня 2000 р. - *Омеляна Круби* на тему *Популізм (хлопоманство) української літератури у XIX-ім столітті*.

23 лютого 2000 р. - два автори представили свої твори: *Галіна Кабакова* у *Aux origines du monde, contes et légendes d'Ukraine* зібрала сільські говірки і казки на різні теми: "Небо і земля", "Чому земля чорна", "Звідки походить вогонь в кремені", а також про відносини між людиною, тваринами та рослинами: "Чому віл жує", "Зозуля", "Пшениця", "Звідки походить черепаха" та інші. *Мішель Кадо* оповів про взаємини Марка Вовчка та Івана Тургенєва, який переклав *Українські народні оповідання* на російську мову, а Мішель Кадо переклав їх, в свою чергу, на французьку.

В приміщенні Славістичного Інституту AFEU продовжила свій цикл конференцій:

22 листопада 2000 року пані *Тетяна Бенфугаль*, консерватор Європейського етнографічного відділу Музею Людини (Musée de l'Homme) виголосила доповідь з діалозитивами *Еволюція народного станкового живопису в Україні*.

6 грудня 2000 року - *Сім років франко-української приязні - приклад однієї університетської співпраці*, (Київ-Ам'єн) доповів *-Пилип Лье Тузе*.

7 грудня 2000 року *Микола Рябчук* виступив на тему *Сучасна українська література*.

Дарія Мельникович

ХРОНІКА ПАРИЗЬКОГО ЖИТТЯ

В нашій новій рубриці ми не будемо претендувати на вичерпний перелік подій, пов'язаних з українським життям. Також дозволяємо собі необ'єктивність, згідно з принципом своєрідності думки і смаку. В більшості будемо обмежуватися тими, які відбулися в Парижі, ми є рідко проінформовані про те, що діється в провінції.

ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Наш минулорічний бюлетень був присвячений виключно роковинам головного Отамана і ми, для зберігання урочистості змісту, відсунули поза українського культурного життя у Франції важливу подію - *Дні української культури*, влаштовані державними чинниками України і Франції. Ця важлива подія, очікувана здавна і вимріяна українською еміграцією у Франції, небуденна, унікальна, перша в історії державної України, принесла багато гіркоти і розчарувань. "Мріє, не зрадь", пише Леся Українка - а вона так скандально зрадила українську спільноту. Ми наївно собі уявляли, що *Дні української культури* дадуть нарешті як нам, народженим і вихованим на Заході, так і французам, змогу пізнати многогранність цієї культури.

Спочатку ми спокійно ждали на програму, виготовлену двома міністерствами. Але коли на французькому горизонті нічого не появлялося і коли українські установи були запрошені на допомогу разом з Міністерством культури Франції, ми переконалися, що справа, як кажуть на Україні, «не спрацьовує». По-перше, вже було доволі пізно, по-друге, бюджети, призначені на ту ціль, зовсім невеликі - майже неіснуючий з боку України і смішно малий з боку Франції. До того ж, Україна як слід не приготувалася, а Франція, не знаючи української культури, вибирала майже сама склад програм. Вона ж платила - то ж танцюй, враже, як пан каже. І коли остаточно програма була оформлена, вже майже перед самим початком *Днів*, і коли почала виконуватися, ми побачили, що результат нагадував *Співомовки* Руданського про цигана з хроном - "Що найдешевше". І ми, також як циган, почали плакати! Деякі частини програми взагалі не були

приготовані і треба було "Діаспорі", всупереч тому, що написала в газеті *День* (6.10.1999) пані Євгенія Кононенко, взяти в останню хвилину активну участь в їх приготуванні. Нам доводилось і перекладати, і всувати руку у власну кишеню, щоби суто українська програма могла бути виконана. А щодо фестивалю «Схід-Захід» в місті Ді, то можемо запевнити пані Кононенко, що у його організаторів не було найменшого бажання довідатись про українську літературу і пані-організаторки вперто уникали контактів з українськими спеціалістами, пані Кононенко була мабуть, винятком. Відсунено також особу, яка повинна була б мати першість у запрошенні на фестиваль - професора Данієля Бовуа. Також уточнюємо, що "діаспора" не писала жодного листа, нарікаючи на представлену "жидівсько-московську культуру", бо ми розуміємо і шануємо право національних меншин, тільки Репрезентативний Комітет Української громади Франції звернувся листом до французького Міністерства культури і до українського Посольства з проханням - забрати з програми *Днів* виступ Української національної симфонічної оркестри ... з виключно російським репертуаром. Зрештою, ми не помилилися: ця сама оркестра, з тими самими виконавцями, виступила на літньому фестивалі на півдні Франції під назвою "Від Москви до Санкт-Петербурга". Представникам українського Посольства ми запропонували знайти оркестру, яка б виконувала твори українських композиторів. Таким чином ми мали можливість послухати твори Гайдна і Бортнянського у виконанні львівської симфонічної оркестри *Леопольд* під проводом Жан-П'єра Льоре.

Пильнуючи уважно перебіг *Днів*, ми не зустріли ані української драматургії, ані іконопису, навіть звичайного живопису давнього і близького минулого. Зате було широке застосування сучасного обладнання, це нормально, але не достатньо. Зате була порнографія (ми також розуміємо потреби пост-совєтського періоду після совєтського пуританізму, але ...).

Якщо б українське Міністерство культури поцікавилось різними ділянками культури, то можна було б, з тими самими коштами, показати всі її грані. Якщо Дмитро Богомазов вважається одним з найкращих

ежисерів театру, то чому не дати йому можливості інсценувати п'єсу українського драматурга, наприклад, Миколи Куліша? Він же існує, як знаємо, в репертуарі харківського театру, а не пропонувати нам Піранделло... російською мовою. Натомість, *Театр в кошику* під режисурою *Ірини Волицької* був віддалений на 50 км. в околиці Прижа і тільки нечисельна українська громада могла намілюватися творами Василя Стефаника.

Чому солісти-співаки також не вивчили ніякого українського репертуару, а такий прекрасний італійський тенор, як *М. Дідик*, спромігся тільки на "народну" пісню - *Чорнії брови, карії очі*? Прикро.

Офіційна назва *Днів* звучала французькою *Погляди на українську культуру*, а клуб інтернотів "Мазепа" її перефразував на "презирливі погляди на українську культуру". На летючці, яку роздавано перед всіма виступами, пишеться і таке: *українська культура є якщо не фольклором, то незначна, обмежена, провінційна*. "Мазепа" далі цитує анонімного автора передмови до загальної програми днів: *Вкорінені в християнські і поганські традиції, часто пов'язані з обрядами, мистці залишаються під впливом мітів селянського світу. Українці? Мужики! і цитує далі: Але Україна багата на різні спільноти, які входять в її склад і які відіграють особливу динамічну роль у культурному світі країни. Сказане саме за себе говорить. Нехай стане заключенням наших думок про Дні української культури у Франції, які відбулися у 1999 році.*

Для справедливості і для нашої власної потіхи, скажемо, що деякі виступи на *Днях* були повністю вдалі і успішні. Це в основному ті, що мали відбутися незалежно від *Днів*, але були вміщені туди тільки щоб збагатити їх програму. Це стосується виставки колекції музею ім. Івана Гончара - творів *Анастасія Рак* (живопис під склом) в Музеї Людини (Musée de l'Homme) - організатор виставки пані *Тетяна Бенфугаль*. Виставка мала неабиякий успіх і її було продовжено на пару місяців.

Концерт хору *Київ*, який здавна вже вмовистив собі дорогу на Захід, ввійшов в програму церковної музики фестивалю.

Мусимо також зачислити до успіхів виставку *Дерев'яна архітектура України*, яку приготував молодий французький

архітектор *Луї-Марі Бове* в Паризькій школі архітектури. Розташовані естетично фотографії, поруч з ними географічна карта. Дві дерев'яні макети (церква з Ворохти і дзвіниця), збудовані львівськими студентами архітектури, увінчали таку рідкісну і цікаву подію.

Перед здачею бюлетеня до друку, ми довідались з тижневика *Шлях перемоги* від 17 січня 2001 р. допис про *Дні української культури в Німеччині*, пера пані Надії Марії Гаккенберг-Струхманчук. Ця сама критика, незадоволення і розчарування. За рік нічого не змінилося, програма дуже подібна, може трохи бідніша, ніж у Франції. Маленьким плюсом є виконання *Київською камерною оркестрою* творів сучасних українських композиторів. Так що проблискує маленька надія, що коли *Дні* об'їдуть всі країни світу, то наостанку, в Патагонії, програма їх буде досконалою!

ПОЛЬСЬКИЙ ІНСТИТУТ

Остання цікава поява на паризькому обрії - це нова діяльність Польського Інституту в Парижі, який в своїй програмі присвячує окреме місце Україні і Литві. Відповідальна за цю програму є пані *Катаржина Васілевська*, яка дуже фахово, енергійно і дбайливо приготувала вже кілька дуже вдалих імпрез, на наше велике щастя і вдячність.

Так, ми мали радість вітати *Юрія Андруховича* 13 червня 2000 р. Цей перший виступ улюбленого в Польщі українського поета і прозаїка пройшов дуже успішно. Виступ був пов'язаний з "Місією 2000 у Франції", з так званим "Поїздом літератури - Європа 2000", в яким, крім Андруховича, взяли участь також *Микола Рябчук* і *Андрій Бондар*. Так ми мали приємність познайомитися з нашим "бубабістом" та з його дотепністю та гумором і почути уривок з його останнього прозового твору *Переверзії*. Читав знаменитий актор польського походження *Анджеї Северин* з найславнішого французького державного мол'єрівського театру - *Комеді Франсез*. Салон Інституту був переповнений ущерб. Були присутні також польський та український посли - *Іх Екселенції Стефан Меллер* і *Анатолій Зленко*.

Другою запрошеною особою цього ж Інституту був **Микола Рябчук** 6 грудня 2000. На його приїзд ми вже здавна нетерпляче чекали. І знову в цій приємній, культурній атмосфері відбулося знайомство з цим знаменитим письменником, який володіє тонкою іронією і реагує з блискавичною, влучною відсіччю на провокаційні запити декого з публіки.

Третім заходом Польського Інституту був виступ-концерт фольклорного ансамблю *Древо* 9 грудня 2000. Його виконавці, включно з керівником **Євгеном Єфремовим** є фахові музиканти, які збирають цінності українського народного співу, виконують і записують його в етнографічній автентичності. Французькі знавці визнали ансамбль “скарбом етномузикології”. Концерт відбувся в театрі *Дім культур світу*, який спеціалізується в етнографії. Добре приготований і зареклямований концерт відвідала дуже чисельна французька публіка.

ЧОРНОБИЛЬ

Мала театральна трупа з міста Клермон-Ферран зіграла п'єсу на текст **Світлани Алексієвич** *Молитва Чорнобиля*. Драматургічна адаптація: **Віржині Шиманськь**, режисер і сценограф: **Брюно Буссаньоль**.

Відбулося всього чотири виступи (від 25 квітня до 6 травня 2000) в мініятюрному театрі *Au Lavoir Moderne Parisien*, але з добірною публікою. Дуже точно і правдиво схоплений психологічний стан хворої на випромінення людини. Цікава постановка.

КОЛОКВІУМИ - КРУГЛІ СТОЛИ – СЕМІНАРИ

Впродовж року відбуваються різні маніфестації, які ставлять українську проблематику на державний рівень.

18-19 листопада 1999 р. в Національному Музеї Античного Світу (Saint

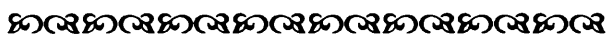
Germain en Laye) відбувся круглий стіл на тему *Військова еліта у Варварських спільнотах*. Одним з доповідачів був **М. Левада**, з Інституту зберігання історичних пам'ятників Києва.

13-14 грудня 1999 р. Міжнародний Інститут Публічної Адміністрації влаштував колоквіум на теми *Образи і марева незалежності, Вибори і демократична еволюція, Економічні і соціальні зміни в Україні*. Він відбувся під президією панів **Мішеля Льєсаж** і **Данієля Бовуа**. Крім французьких, були доповідачі з України.

19 квітня 2000 року важливий колоквіум був організований трьома установами: Французьким Інститутом міжнародних зв'язків (Париж), Інститутом Середньо-східної Європи (Люблін) і Німецьким Товариством зовнішньої політики (Берлін). Тема: *Вибір України та вибір Європи, або Ваймарський трикутник і європейські амбіції України*. Відкрили колоквіум і привітали присутніх президенти вищезгаданих установ – **Тієррі де Монтбріаль**, **Єжи Ключовські** та **Александр Рагр**. Тут публіка складалась зі спеціалістів з цього питання, а нам, українцям, було приємно познайомитись з делегатами з України, новою українською інтелектуальною елітою. Вони бездоганно говорили іноземними мовами і виявляли європейську ментальність.

Колоквіум **Октав Мірбо** відбувся у місті Анже з 18 по 20 травня 2000 року. Цей письменник жив на переломі 19-20 століття, деякі його твори були перекладені на українську мову і видані в Києві і у Львові між 1907 і 1923 рр. В колоквіумі взяла участь голова нашої Бібліотеки, пані **Ярослава Йосипишин**. Вона доповідала на тему *Октав Мірбо і Україна*.

Дарія Мельникович

МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ ПАРИЗЬКИХ МИСТЦІВ

Від 17 до 24 квітня 2000 р. відбулася в будинку ЮНЕСКО в Парижі виставка *Мистці українського походження в модерному мистецтві Франції 1900-1960*, на якій показано 76 творів 18-ти мистців.

Найповніше були заступлені О. Грищенко (13 творів) і М. Андрієнко та В. Хмелюк (обидва по 10), а найменше, бо лише одним твором - О. Архіпенко, І. Бабій, В. Баранов-Росіне, С. Дельоне, А. Старицька, від інших авторів було від трьох до п'яти праць. Одже, вже самою кількістю картин ядро виставки творили Грищенко, Андрієнко і Хмелюк.

З довголітньої творчості *Олексі Грищенка* найповніше представлено його посткубістичний період - царгородські акварелі і перші праці у Франції. З улюблених мистцем тем - квітів і натюрмортів - виставлено по одному примірникові, а великою рідкістю був портрет дружини, бо Грищенко властиво портретів майже не малював. З пізнішого часу, цебто з переходу до експресіонізму, було два зимові пейзажі. Всі праці мистця відзначаються передовсім радісним, свіжим кольоритом і сміливим та динамічним рисунком.

Багатогранна під стилістичним оглядом активність *Михайла Андрієнка-Нечитайла* показана в кубістичних конструкціях, в сюрреалістичних натюрмортах, в постімпресіоністичних пейзажах і в абстрактних композиціях 1960-их років. З якого періоду вони не були б, усім творам притаманні незвичайно вишукана тональність барв і досконала побудова композиції. У всьому відчувається якийсь філософський спокій і гармонія, а паризькі пейзажі оповиті поетичним ліризмом.

В протиставленні до Андрієнка, до картин *Василя Хмелюка* характеристичними є сильно підкреслені кольори, спонтанні композиції з нервовим, немов би невікінченим рисунком. Мається враження, що мистець працював швидко і шукав у першу чергу якнайповнішої гармонії вичарованих барв.

Софія Левицька заступлена трьома дереворитами тонкої роботи з інтимними, майже казковими пейзажами і олією *Кошик з городовиною* в сильних, мов фовістичних, кольорах з дуже коректним рисунком.

Дівчина в білій сукні Софії Зарицької-Омельченко є чи не типовим прикладом більшості її праць - м'які, деликатні барви, ніжний експресіоністичний рисунок та відтворення хвилюючих переживань, а все це в дуже особистому стилі і з спеціальною фактурою, яких не можна змішати з працями інших мистців.

Серафими з флейтами Петра Омельченка свідчать про його непересічний декоративний смак та про субтильне відчуття кольорів. Його творчість присвячена переважно людським персонажам.

Невеликі абстрактні композиції *Соні Дельоне* й *Анни Старицької* трактують проблеми співвідношення теплих барв, намальовані у чітко замкнених площинах, заокруглених у Дельоне і прямокутних у Старицької.

Абстрактна композиція *Весна Володимира Баранова-Росіне* з плавними формами і лагідними барвами не позбавлена казкової поезії.

Великоміський пейзаж *Івана Бабія* в темнуватих тонах має незвичайно добре зрівноважену композицію і, незважаючи на чорно-сірі фарби, не викликає понурого настрою, ані не витворює тяжкої атмосфери, яка б пригнічувала людину.

Між працями *Миколи Кричевського* не знаходимо таких прозорих, поетичних акварель з видами Венеції і паризької Нотр-Дам, якими мистець уславився в останньому періоді творчості. На виставку попали краєвиди з 1930-их років.

Малярство *Івана Нижник-Винників* передусім чисто настроєве і тому одні праці намальовані під впливом експресіонізму (*Жнива*), інші мають імпресіоністичну перевагу (*Венеція*). У *Венеції* віддано з неабияким відчуттям місцевий кольорит, атмосферу і настрій цього унікального міста на воді.

Ранні дереворити *Юрія Кульчицького* нав'язують до традиційної козацької романтики, а пізніші гваші з

людськими фігурами в чорно-червоних тонах потрактовані експресіоністично і модерно.

В акварельних пейзажах **Андрія Сологуба** легко притишені барви дозволяють виразніше висловити монументальність композицій і масштабність краєвиду, але в натюрморті автор дає повну свободу голосним кольорам.

Дереворити **Баран** і **Дерево Якова Гніздовського**, стилізовані під строгий декоративізм, свідчать про високий естетичний і технічний рівень праць.

Любослав Гуцалюк, випробовуючи різні фактури, задержався на рельєфних лініях, проведених немов би гребенем по густій фарбі (*Венеція*). Він особливо чутливий на гостроту кольорових тонів.

Темістокль Вирсти дав три абстрактні композиції з динамічним, неспокійним рисунком в темнуватих червоно-чорних фарбах.

На центральному місці у першій залі приміщено літографію **Олександра Архипенка** *Два акти* з 1921-1922 рр.

Ініціаторами виставки були Постійне представництво України при ЮНЕСКО і Посольство України у Франції, під патронатом ЮНЕСКО, а приготували її Олександр Дем'янюк, Тетяна Шпакович, Олександр Плевако, Олександр Федорук, Віта Сусак і Катерина Штуль. Експонати на виставку позичили українські та французькі колекціонери в Парижі.

Володимир Попович

SERGE WOLKONSKY ARTISTE PEINTRE

De mère catalane et de père ukrainien, Serge Wolkonsky s'est installé à Arles-sur-Tech, charmante petite ville médiévale dans les Pyrénées orientales, après avoir vécu à Paris et à Kyiv. C'est d'ailleurs à Kyiv qu'il a commencé ses recherches sur l'écriture et le langage, encouragé par ses maîtres, les peintres de "l'École monumentale ukrainienne". Il a réalisé une vingtaine d'expositions en France, en Ukraine et en Catalogne à l'occasion desquelles il a su développer, par une approche thématique, des systèmes d'écriture et d'empreintes évoquant l'art rupestre, l'humanité première. Ses oeuvres sont présentes dans plusieurs collections particulières ou institutionnelles en France et à l'étranger.

Parmi ses réalisations les plus importantes, il faut noter une série d'œuvres intitulée *Un ruisseau dans la bibliothèque* exposée à la Mairie de Paris en 1996, sur l'initiative de Stéphane Bern et sous le patronage de la Comtesse de Paris. *Golem* est une suite monumentale de 33 toiles exposées en 1997 au Musée national d'Histoire de l'Ukraine à Kyiv, sous l'égide du Ministère ukrainien de la Culture. Sa maîtrise de l'art de la fresque lui vaut des commandes originales, publiques ou privées, comme le triptyque en mémoire des victimes de Tchornobyl, offert par un institut au Ministre ukrainien de l'Energie, pour la salle de conférence de l'Institut de Tchornobyl.

Quelques semaines après son installation dans le sud de la France, Serge Wolkonsky expose une *Suite pariétale* de six toiles, dans le cadre de l'exposition "Jeunes Maîtres catalans" au Palais des rois de Majorque à Perpignan. Sa passion pour l'art et la culture l'amène à s'investir dans des projets en faveur des jeunes créateurs, la promotion de nouveaux modes d'expression artistique au cœur de la cité. Il a également collaboré avec le compositeur Olivier Glandaz, élève d'Olivier Messiaen reprenant avec lui les travaux de Picasso et de Messiaen sur la synthèse (l'harmonie des sons et des couleurs).

En 1999 Serge Wolkonsky a inauguré son atelier à Arles-sur-Tech avec une exposition intitulée *Jungle T* constituée de 17 toiles flamboyantes et joyeuses qui conjuguent la lumière jusqu'à l'éblouissement. En l'an 2000 sa nouvelle exposition s'intitule *Un jardin blanc*. Cette exposition résolument contemporaine est consacrée à une étude audacieuse sur la symbolique du blanc. La variété des matériaux (sucre, plexiglas, matières plastiques, papier, toiles, coton, polyester, pastel, enduits), le jeu subtil des ombres portées et des transparences créent un univers empreint de sérénité et de tendresse. Cette exposition unique en son genre marque un tournant dans l'expression artistique de ce jeune créateur ukraino-catalan. Le vernissage de cette exposition a réuni environ deux cents invités dans l'univers éthéré créé par l'artiste et souligné par la création sonore de "Urban Fusic", groupe londonien de musique expérimentale.

Jaroslava Josypyszyn

COMPTE-RENDU DE LIVRE

1933, L'ANNEE NOIRE

La parution de *1933, l'année noire*, chez Albin Michel, traduction de 150 témoignages pris sur les 450 qui sont recueillis dans le *Livre-Mémorial* de *Lidia Kovalenko* et *Volodymyr Maniak*, est un événement de grande importance. Le lecteur français s'y trouve confronté à une des plus terribles tragédies de l'histoire récente; et n'oubliera pas de sitôt le cri des survivants encore hantés par les deuils et par le désespoir.

Malheureusement, la présentation qu'en a faite, en économiste, *Mr Sokoloff* ne met pas en lumière le véritable apport de ces témoignages à l'histoire de l'Ukraine et à la conscience historique de notre temps.

De toute évidence, le phénomène naturel de mauvaises récoltes de céréales, même aggravé par la déficience des politiques agricoles soviétiques et la mauvaise gestion des kolkhozes, s'ils créent bien les conditions d'une pénurie de denrées consommables, ne sont pas à la mesure du cataclysme qui s'est abattu sur l'Ukraine. Il reste à mettre en cause le facteur politique décisif, rien moins que la **volonté stalinienne** d'anéantir un peuple jusque dans ses racines. Ce sur quoi bien des témoignages recensés et, plus incontestables encore, les directives secrètes des autorités soviétiques reproduites en annexes, jettent une sinistre lumière.

On ne peut que souhaiter un travail qui fasse le bilan des responsabilités politiques de ce qu'il faut bien appeler un **génocide**.

*Marcel Deschoux,
Professeur honoraire, Université
de Franche-Comté*

LES PEUPLES DANS L'EMPIRE AUSTRO-HONGROIS

Dans son livre de 464 pages, *Requiem pour un empire défunt*. Histoire de la destruction de l'Autriche-Hongrie, "Lieu Commun", 1988 et 1992, l'éminent historien, *François Fejtő*, retrace objectivement l'histoire de cet empire et la situation des peuples qui le composaient.

Joseph II (1741-1790), fils aîné de François I-er et de Marie-Thérèse abolit le servage en 1781 (ce n'est qu'en 1861 qu'il le sera dans l'empire russe). Il octroie les mêmes droits à toutes les religions de son empire et chose surprenante, il abolit le latin dans l'Eglise romaine. En 1711, la Hongrie devient un royaume autonome et en 1867, François-Joseph I-er l'élève au même rang que l'Autriche (dualisme). F. Fejtő souligne le fait que Charles I-er qui avait succédé à François Joseph en pleine guerre avait l'intention de transformer son empire en une confédération de nations autonomes. Il faut rappeler aussi que les peuples de l'empire jouissaient déjà d'une autonomie culturelle. Quant aux Tchèques, ils avaient déjà leur université à Prague et à Vienne un ministre aux Affaires étrangères, Czernin.

Depuis 1860, l'Autriche-Hongrie était un foyer de liberté et un grand centre économique. En 1900 Vienne comptait 2 millions d'habitants, elle était perçue, à tort ou à raison, comme une ville cosmopolite, il y avait par exemple 400 000 Tchèques. En 1867, les Juifs jouissaient de l'égalité des droits civiques, ils avaient accès à toutes les professions et sous François-Joseph I-er il était courant de leur accorder des titres de noblesse. Dans le même temps, les Juifs étaient persécutés dans l'empire russe et même dans la France républicaine (affaire Dreyfus - 1894/1906).

Dans cette mosaïque des peuples, l'auteur se pose, à juste titre, une question: et les Ruthènes, qui sont-ils? F. Fejtő répond en connaissance de cause: ce sont des Ukrainiens qui habitaient la Galicie, la Bucovine, la Ruthénie subcarpatique, mais c'étaient les plus pauvres et les plus sous-développés des toutes les nations de l'empire. En Galice ils étaient dominés par les Polonais, en Ruthénie subcarpatique par les Hongrois et encore plus durement, *ils étaient démunis de cette maigre autonomie dont ils bénéficiaient en Galice et en Bucovine* (p. 137). *Ils furent politiquement divisés entre russophiles, ukrainophiles et magyarophiles* (p. 138).

Depuis 1848, les Ukrainiens de Galicie ne cessaient de réclamer leur autonomie et proposaient Lviv pour leur capitale. Monté sur le trône Charles I-er était favorable aux réclamations ukrainiennes mais il craignait dans le même temps de mécontenter les Polonais qui avaient une grande influence à Vienne. Néanmoins il avait choisi comme ministre de la santé le professeur Ivan Horbatschewskyj qui était de nationalité ukrainienne. Le neveu de l'empereur, Wilhelm de Habsbourg (1895-1948) s'était pris d'affection pour les Ukrainiens, il portait une chemise brodée ukrainienne (d'où son surnom de Vassyl Vychnevetskyj), il parlait parfaitement l'ukrainien et écrivait même des poésies dans cette langue rassemblées en recueil *Les jours passent (Mynajout dni)*. Il sera arrêté en 1947 par les NKVD et mourra un an plus tard dans un camp de concentration.

L'Autriche-Hongrie, comme l'Allemagne, a été vaincue à l'issue de la Première Guerre mondiale, les condamnations furent prononcées aux traités de Versailles et Trianon en l'absence des accusés et elles furent encore plus sévères pour l'Autriche-Hongrie que pour l'Allemagne. François Fejtő insiste sur la décision prise par les Alliés qui, ne respectant pas les 14 points de Wilson, ont

rayé l'Autriche-Hongrie de la carte de l'Europe *encouragés par deux génies de la propagande, les exilés tchèque Masaryk et Benes*. Seuls les Polonais, les Tchèques et les Serbes ont profité de ce dépeçage.

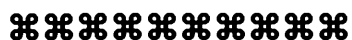
Six millions de Tchèques, constate l'auteur, dominaient 7,3 millions de non Tchèques dont 400 000 Ukrainiens qui ne jouissaient d'aucune autonomie. Sur les territoires ukrainiens de cette nouvelle République tchécoslovaque c'est le slovaque seul qui pouvait être enseigné dans les écoles primaires et les lycées. En Ruthénie subcarpatique seule la langue russe était enseignée. Ce seront les diplômés de l'Académie de Podybrady (Bohême) qui enseigneront tacitement l'ukrainien dans les écoles de Ruthénie subcarpatique. (La Société des Nations avait pourtant préconisé en 1920 l'autonomie politique et culturelle pour les peuples détachés de leur mère-patrie - J.V.)

Quant aux 15 millions de Polonais, ils dominaient 14 millions de non Polonais dont 6 millions d'Ukrainiens. Les 5 millions de Serbes eux régentaient 7 millions de non-Serbes: 650 000 Slovènes, Macédoniens, Allemands, Hongrois et autres minorités dont 400 000 Albanais (Kosovars actuels) détachés de leur mère-patrie l'Albanie pour les punir d'avoir pris part à la guerre dans le mauvais camp. Il y avait également une minorité Ruthène. *Voilà, un exemple typique "d'État national!"* (annexe X, p. 429)

Les Alliés ont donc créé des États multinationaux sur les ruines de l'Autriche-Hongrie qui était prête à créer une *Mittel Europa* fédérale avec la mosaïque des États-nations, dans le vrai sens du terme.

Pour François Fejtő, la destruction de l'Autriche monarchique et catholique par les Alliés républicains et démocratiques *a ouvert la voie à l'absorption de l'Europe centrale, d'abord par le Reich allemand et ensuite par l'Union soviétique*.

Jean Verhulst

СИМОНОВІ ПЕТЛЮРІ

Предтечами йому були
Богдан Хмельницький і Мазепа.
Традиція їх все жила,
З Петлюрою співала степом.

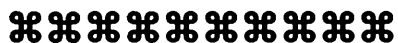
І лопотіли прапори,
Тризуб іскрився сонцем,
Кров'ю скропили Україну
Петлюри оборонці.

Ідея волі їх жила,
Народ будила в ночі темні.
Аж згинули більшовики,
Кулі Шварцбарда надаремні.

Дух Симона й тепер співа
З Парижа над степами,
Вільна Вкраїна на ногах
Стоятиме віками.

Для земляків настав вже час,
Щоб пам'ятник поставить
На кручах шумного Дніпра -
Хай отамана подвиг славить.

Антін Верба,
Варшава (Польща)

ВИДАННЯ, ПОДАРОВАНІ БІБЛІОТЕЦІ У 2000 РОЦІ

- Від АНДРІЙЧУКА Олеса (Україна)
Джерела. Часопис розвитку духовної культури, ч. 1, 2000, Луцьк
- Від БАЛКОВОГО Валерія (Україна)
Військо України, чч. 9-10, 11-12 1999
Armed forced of Ukraine, Київ, 1999, Міністерство Оборони
- Від Бібліотеки ім. ІВАНА ТА ЮРІЯ ЛИПІВ (Україна)
Абетка української політики. Довідник 1999-2000, Київ, "Смолоскип", 1999, 118 ст.
ЛОНЧИНА Б., Культура України. 90 ст.
РОЗУМНИЙ Максим, Політичний вибір України. Київ, 1999, "Смолоскип", 118 ст.
Старожитності Причорномор'я. Випуск I, Одеса, 1995, 89 ст.
ЯНЧУК Олесь, Бібліографія Юрія Липи. Одеса, "Астропринт", 2000, 76 ст.
- Від БІГУСА Мирослава (Канада)
ВЕРЕС Михайло, Коли воскресне Україна. Рогатин, 1999, 72 ст.
ВЕРЕС Михайло, Під владою сусідів. Рогатин, 2000, 76 ст.
ВЕРЕС Михайло, Як на війні бувало. Рогатин, 2000, 84 ст.
ВИСОЦЬКИЙ Роман, Спогади дивізійника. Чикаго, 1994, 176 ст.
КОСТЮК Михайло, У світі ідей і образів. Вибране, критичні та історико-літературні роздуми, 1930-1980, "Сучасність", 1983, 537 ст., передрук
- Від БІЛОКІНЯ Сергія (Україна)
БІЛОКІНЬ Сергій, Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917-1941рр.). Джерелознавче дослідження, Київ, 1999, 448 ст.
- Від БОНДАРЕНКО Галини (США)
БОНДАРЕНКО Гандзя, Вінок життя. Поезії, "Вечірній Київ", 2000, 144 ст.
ВИСОЦЬКИЙ Роман, Спогади дивізійника. Чикаго, 1994, 176 ст.
- Від БЕЗПАЛЬКО Петра (Україна)
СЕМЕНКО Юрій, Наталя Павлушкова. Мюнхен-Львів, "Червона калина", 1999, 256 с.
БЕЗПАЛКО Петро, Шахісти української діаспори. Київ, 1999, 200 ст.
- Від ВАДЗЮК Ольги (Україна)
Підгаличани в боротьбі за волю України. Історико-мемуарний збірник, Детройт, Клівленд, Парма, США, 2000, в-во "Горлиця", Тернопіль, 624 ст.
- Від ВАКУЛЕНКА Сергія (Україна)
Харків. Путівник, Харків, "Око", 1996, 60 ст.
УШКАЛОВ Леонід, З історії української літератури XVII-XVIII ст. Харків, "Харківська школа", 1999, 216 ст.
- Збірник Харківського історико-філологічного товариства, нова серія, том 3, 1999, том 5, 1995, том 7, 1998, том 8, 1999, Харків
- Від ВЕРГУНА Івана (Франція)
ВЕРГУН Іван, Статті, бюлетені - науково-інформаційні часописи УТТІ, ч. 3, 1980 - ч. 2, 1986, Дюнкерк, 2000, 58 ст.
ВЕРГУН Іван, Євангелія у світлі науки, тієї а part de "Визвольний шлях", 1987, 15 ст.
VERHUN Jean, Le général Franchet d'Esperey et l'Ukraine, tiré à part de "L'Est européen", 1999, 12 pages
- Від ВОЛИНСЬКОГО Олександра (Франція)
Книжки французькою та українською мовами
Різні журнали, альманахи
Архівні матеріали: церковні книжки і партитури для хору від православної парафії з Нормандії
- Від ВОЛИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ (Україна)
БОРЩЕВИЧ Володимир, Отець Микола Малюжінський на тлі епохи. Луцьк, "Вежа", 2000, 94 ст.
БОРЩЕВИЧ Володимир, Українське церковне відродження на Волині, 20-40-ві роки ХХ ст. Луцьк, "Вежа", 2000, 254 ст.
ГАЙДАЙ Л.І., Історія України в особах, термінах, назвах і поняттях. Навчальний посібник, коментар, Луцьк, 2000, 436 ст.
Наукові праці викладачів, співробітників і студентів Волинського держуніверситету. Бібліографічний покажчик за 1995, 132 ст., за 1996-1997, 240 ст., за 1998, 128 ст., Луцьк, 2000 р.
Струни життя. Поезія, проза, публіцистика, Луцьк, "Вежа", 1999, 100 ст.
- Від Видавництва "Гомін України"
Альманах "Гомону України" на рік 2000, Торонто, 248 ст.
- Від Видавництва "Мости", Філадельфія (США)
ТАРНАВСЬКА Марта, Тихі розмови з вічністю. Філадельфія, "Мости", 1999, 320 с.
- Від Видавництва "Стир", Міннеаполіс (США)
КУДЕЛЯ Микола П., Кризь бурі лихоліть. Спогади з передмовою Д-ра Надії Мисечко-Каркоць, Міннеаполіс, "Стир", 1999, 117 ст.
- Від ВИНТОНЯКА Олексі (Німеччина)
НИТЧЕНКО Дмитро, Листи письменників. Мельборн, том I 1992, 190 ст.; том II 1998, 268 ст.; том III 1998, 234 ст.
- Від ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА "ПРОСВІТА" ім. Тараса Шевченка
Без мови немає нації. Київ, "Слова Просвіти", 1999, 74 ст.

- Від ГАЛИЦЬКОГО О. (США)
КУЦЕНКО Леонід, *Так розчахнулось дерево родини...* Кіровоград, 1999, 28 ст. (фотокопія)
- Від ГУСЕЙНОВА Григорія (Україна)
ГУСЕЙНОВ Григорій, *Станційні пасторали. Сповідь дитинства*. Кривий Ріг, "Видавничий Дім", 1999, 264 ст.
Кур'єр Кривбасу, чч. 119-122
- Від ДЗЮБЕНКО Наталі (Україна)
ДЗЮБЕНКО Наталя, *Андрій Первозваний*. Роман, Київ, "Гранослов", 1999, 334 ст.
- Від ДЮДЮК-ВЕРГІТ Едуарда (Франція)
ХОТКЕВИЧ Гнат, *Авірон, Довбуш*. Повість, Київ, 1990, "Дніпро", 560 ст.
- Від ЖИЛИ Володимира (США)
СОРОКА Петро, *Володимир Жила, життя і творчість*. Тернопіль-Збараж, "Лілея", 1999, 298 ст.
- Від ЗАРЕМБИ Володимира (Україна)
ЗАРЕМБА Володимир, *Подарована краса*. Роман-есе, Дніпропетровськ, "Промінь", 1990, 286 ст.
- Від ІВАНЧУК Зінаїди, Москва (Росія)
Енциклопедія *Подарки. Техники, приєми, изделия*. Москва, "АСТ-ПРЕСС", 1999, 303 ст.
- Від ІСАЄВИЧА Ярослава (Україна)
Депортація - Західні землі України кінця 30-х початку 50-х рр. Документи, матеріали, спогади, у трьох томах. Том II (1946-1947 рр.), Львів, 1998, 540 ст.
Інститут українознавства ім. Крип'якевича. Видання інституту, 1990-1999 рр., Львів, 16 ст.
- ІСАЄВИЧ Ярослав, *Бібліографічний покажчик*. Львів, 1999, 195 ст. та фотографії
- ІСАЄВИЧ Ярослав, *Галицько-Волинська держава*. Львів, 1999, 36 ст. та таблиці
- ІСАЄВИЧ Ярослав, *Україна давня і нова - народ, релігія, культура*. Львів, 1996, 335 ст.
- ЛИТВИН Микола, *Українсько-Польська війна 1918-1919 рр.* Львів, 1998, 469 ст. глос фотографії
- Просфонема*. Історичні та філологічні розвідки, присвячені 60-річчю академіка Ярослава Ісасевича. Львів, 1998, 752 ст.
- Від ЙОСИПИШИН Ярослави (Франція)
Волинь, ч. 1, січень-березень 1991, ч. 2/1995, Луцьк
- Чорні жнива*. Голод у 1932-1933 роках у Валківському та Коломацькому районах Харківщини, документи, спогади, списки померлих. Київ-Харків-Нью-Йорк-Філадельфія, 1997, в-во М.П. Коць, 366 ст.
- Від КАРАВАНСЬКОГО Святослава (США)
КАРАВАНСЬКИЙ Святослав, *Російсько-український словник складної лексики*. Київ, "Академія", 1998, 710 ст.
- Від КАЧУРОВСЬКОГО Ігора (Німеччина)
КАСОНА Александро, *Човен без рибалки*. Комедія на три дії, з іспанської переклав Ігор Качуровський, Буенос-Айрес, 2000, 83 ст.
Стежка крізь безмір. Сто німецьких поезій у перекладі Ігора Качуровського, Париж-Львів-Цвікау, "Зерна", 2000, 215 ст.
- Від КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ім. ШЕВЧЕНКА, хімічний факультет
Андрій Матвійович Голуб. Київ, в-во "Київський Університет", 1998, 118 ст.
- Від КИПРИЯНА Мирона (Україна)
2 афіши і газета *Високий замок*, ч. 167, 26 липня 2000, Львів
- ЗЛАТОКУДР Іван, *Веселки печалі*. Варшава, "Тирса", 2000, 112 ст.
- Від КІРСЕНКА Михайла (Україна)
Україна і Польща у Східно-Центральній Європі: спадок і майбуття. Конференція під патронатом Прем'єр-Міністрів України і Польщі, Київ, 25-27 червня 1999 р., Київ, 160 стор.
- Від КОЛЯНЧУКА Олександера (Польща)
КОЛЯНЧУК Олександр, *Українська військова еміграція у Польщі 1920-1939 рр.* Львів, 2000, 276 ст.
- Від КОСИКА Володимира (Франція)
КОСИК Володимир, *Україна в Другій світовій війні у документах*, том II і III, Львів, 1999, 328 і 328 ст.
- Від КОТА Сергія (Україна)
КАРДАШ Петро, КОТ Сергій, Д-р, *Слава українського козацтва*. Мельбурн-Київ, в-во "Фортуна", 1999, 340 ст.
- Від КУПРІЯНОВИЧА Григорія Д-ра (Польща)
Холмський вісник, ч. 1, Холм, 30 квітня 2000
- Від ЛЕХІВ Михайла (Франція)
27 чисел журналу *Визвольний шлях* за 1997-2000 рр.
- Від ЛИСЕНКО Сергія
Знак. Вісник Українського геральдичного Товариства, Львів, чч. 1-20
- Від "ЛІТОПІСУ УПА" (Канада)
Видання головного командування УПА. Літопис УПА, нова серія, том I, Київ-Торонто, 1995, 481 ст.
Волинь і Полісся - УПА та запілля 1943-1944. Документи і матеріали, нова серія, том II, Київ-Торонто, 1999, 724 ст.
Ідея і чин. Орган проводу ОУН, 1942-1946, "Літопис УПА", т. 24, Торонто, 1995, 590 ст.
Іван ГЕРАСИМІВ, *З юнацьких мрій - у ряди УПА*, т. 29, Торонто-Львів, 1999, 333 ст.
- Від МАЛАНЧУК Марії (Франція)
АНДРУХОВИЧ Юрій, *Переверзія*. Роман, Львів, "Класика", 1999, 290 ст.
- Від МАЛИНОВИЧА Володимира (Франція)
Портрет Темряви - свідчення, документи і матеріали. У двох томах, Київ-Нью-Йорк, в-во М. П. Коць, книга перша, 705 ст., книга друга, 611 ст.
СЕРБИН Роман, *Голод 1921-1923 і українська преса в Канаді*. Торонто, 1995, 700 ст.

Від МАРКУСІВ Василя та Надії (США)

Енциклопедія Української діаспори. Том 4 (Австралія-Азія-Африка). Київ-Нью-Йорк-Чикаго-Мельбурн, 1995, 248 ст.

Інформаційний листок, періодичне видання Комісії Зв'язку й Інформації Українців Закарпаття в діаспорі, ч. 49, січень-березень 2000 р.

Від МАРУСИКА Тараса (Україна)

ГРИЦЮК Михайло, *Скульптура, графіка. Альбом, Київ, "Довіра", 1996, 143 ст.*

Пам'ятки України, ч. 1, 2000 р., Київ

ШЕСТОПАГ Матвій, *Євреї на Україні. Історична довідка, Київ, "Юріяни", 1999, 194 ст.*

Від МАСЛЮКА Олеса (Франція)

1933, l'année noire. Témoignages sur la famine en Ukraine, Paris, "Albin Michel", 2000, 490 pages

DOMONTOVYTCH V., *Sans titre. Traduit de l'oukraïnien par Olès Masliouk (photocopie), 1999, 8 pages*

ПЛЮЩ Олексій, *Сповідь. Новелістика, повість, драматична фантазія, поезія, листи, Київ, "Дніпро", 2000, 28 ст.*

Ф.-Р. де ШАТОБРІАН, *Пригоди останнього Абенсеража, переклад з французької Мирослава Небелюка, Париж, 1945, 71 ст.*

L'intranquille, n° 4-5, Paris, 1999

Україна, Юдеї, Гебреї, Євреї.

Незалежний культурологічний часопис, ч. 8, 1996, Львів

Від МАУРТІССОНА Максима (Україна)

МАРШТУПЕНКО Ольга і МАУРТІССОН Максим, *Розмовник українсько-французький, Київ, "Пульсари", 2000, 188 ст.*

Від МЕЛЬНИКОВИЧ Дарії (Франція)

Пам'ятки України, чч. 1-2, 1994

Урок української мови, ч. 8, 2000

Кришка, чч. 1-10, 2000

Від Протопресвітера МИЛУСЯ Миколи (Бразилія)

2000 Років Ісуса. Ювілейний календар УАПЦ в Південній Америці, Курітіба, 2000, 96 ст.

Православна нива. Інформаційні бюлетені УАПЦ в Бразилії, чч. 1-16, 1996-2000

Від МИТРОВИЧ Марії (Франція)

ЗРОБОК Богдан, *Броди і Брідицина. Історично-мемуарний збірник, "Броди", 1998, 691 ст.*

Від НТШ (Франція)

ЖУКОВСЬКИЙ Аркадій, *Нарис історії Наукового Товариства ім. Шевченка в Європі. Львів-Париж, 2000, 138 ст.*

КУБІЙОВИЧ Володимир, *Наукові праці. Львів-Париж, 1996, 798 ст.*

ШАБЛІЙ Олег, *Володимир Кубійович: енциклопедія, життя, творення. Львів-Париж, 1996, 704 ст.*

Вісник НТШ, ч. 23, весна 2000, Львів

Від ОДАРЧЕНКА Петра (США)

ОДАРЧЕНКО Петро, *Видатні українські діячі. Статті, нариси, Київ, "Смолоскип", 1999, 320 ст.*

ОДАРЧЕНКО Петро, С. В. Петлюра як літературний і театральний критик. Відбитка статті в "Слові" 1968, ст. 345-353

Від ОДРЕХІВСЬКОГО Володимира (Україна)

Володимир Одрехівський - скульптура, каталог виставки. Париж, 2000, 43 ст.

Від ПАНФІЛОВА Владислава (Україна)

ПАНФІЛОВ Владислав, *Проблеми правового забезпечення техногенно-екологічної безпеки. Монографія, Київ, 1999, 140 ст.*

ПАНФІЛОВ Владислав, *Проблеми техногенної безпеки на промислових підприємствах. Монографія, Київ, 1999, 50 ст.*

Від ПАРНО Лізи (Франція)

ГОГОЛЬ Микола, *Мертвые души. Москва, 1956, 349 ст.*

ГУСЕВ-ОРЕНБУРГСКИЙ, *Глухой приход. Нью-Йорк, 1952, 307 ст.*

КОСТЕНКО Анатоль, *Леся Українка. Москва, 1971, 348 ст.*

СОЛОВЬЕВ П. Ф., *Проводки и осветительные электроустановки, Москва-Ленинград, 1957, 190 ст.*

СУХОВ Д. К., *Электротехника и электросвязь, Москва, 1956, 467 ст.*

ПЕНЕЖКО Г. И., *Записки советского офицера. Книга I, Москва, 1947, 200 ст.*

Туди, де бій за волю. Збірка військово-політичних матеріалів у пам'ять Максима Скорупського - Максима курінного, УПА, Лондон-Париж, 1989, 479 ст.

Українська народна поетична творчість, Київ, 1965, 418 ст.

ЧЕРНЕЦЬКИЙ Антін, *Спомини з мого життя. Лондон, "Наше слово", 1964, 142 ст.*

ФЛОБЕР Гюстав, *Твори в двох томах. Том I Пані Боварі і Саламбо, том II Виховання почуттів, Спокуса святого Антонія, Проста душа, Продида, Лексикон прописних істин. Київ, "Дніпро", 1987*

Від ПОКАЛЬЧУКА Юрія (Франція)

Арт Лайн, культурно-аналітичний журнал, чч. 5-6, Київ, 1998

Десять українських прозаїків. Антологія сучасної прози, Київ, "Роккард", 1995, 162 ст.

Десять українських поетів. Антологія сучасної прози, Київ, "Роккард", 1995, 94 ст.

Діалоги в універсумі, серія "Громадянське суспільство", чч. 1, 2, Львів, 2000

Духи природи, лісові і польові, Київ, 1997, 36 ст.

Згар, незалежний літературно-художній журнал, ч. 1/01/2000, вересень-жовтень, Вінниця, "Тезис"

Календарець українця у Великій Британії на 1999. Лондон

- Кілька чисел різних газет і журналів з України
- ЛОТІШ В.А., ШАЛИМОВ С.А., *Українские блюда*. Київ, 1975, "Техніка", 72 ст. (двомовне російсько-англійське видання)
- Надія, діти, палітра. Львів, "Дзига", 1997, 48 ст.
- НЕБОРАК Віктор, *Епос про тридцять п'яту хату*. Книга віршів, Львів, "Аз-Арт", 1999, 99 ст.
- НЕЧЕРДА Борис, *Остання книга*. Одеса, "Астро Принт", 1998, 148 ст.
- ПІК, політика і культура, ч. 29, 2000
- ПОКАЛЬЧУК Юрій, *Одісей, батько Ікара*, Львів, "Кальварія", 2000, 118 ст.
- ПОКАЛЬЧУК Юрій, *Озерний вітер*. Івано-Франківськ, "Лілея-НВ", 1998, 230 ст.
- ПОКАЛЬЧУК Юрій, *Українці у Великій Британії*. Львів, "Кальварія", 1999, 144 ст. (2 прим.)
- Пси Святого Юра*, літературний альманах, "Просвіта", 1997, 203 ст. (2 прим.)
- Письменники Лесного краю*. Луцьк, "Надстри'я", 1994, 54 ст.
- РАДІГЕ Раймон, *Диявол у тілі*. Переклад з французької Юрія Покальчука, Івано-Франківськ, "Лілея-НВ", 1998, 230 ст.
- РЕМБО Артур, *П'яний корабель*. Поезії, збірний переклад, Київ, "Дніпро", 1995, 224 ст.
- Слово і час*. Журнал Інституту Літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України та Національної спілки письменників України, чч. 3 і 5, Київ, 2000
- Таврійські ігри* 20-23 липня 2000, програма, Каховка
- Універсум*, журнал політології, футурології, економіки, науки та культури, чч. 11-12, 1999, чч. 5-6, 2000, Львів
- Фонди центральної наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського*. Київ, 1993, 57 ст.
- Форум видавництва у Львові 8-10 вересня 2000*, каталог, 192 ст.
- ХВОЙНИЦЬКИЙ Михайло, *Львів понад усе*. Львів, 2000, 24 ст.
- Два числа журналу ПІК - Політика і культура. Київ, 1999
- Три числа часопису Література плюс, Київ, 1999
- Три числа журналу Критика, Київ, 1999
- Від ПН (Франція)
- Тарас Шевченко, вишивка
- Полтавщина*. Енциклопедичний довідник, за редакцією А. В. Курицького, Київ, 1992, 1024 ст.
- ГРУШЕВСЬКИЙ Михайло, *Ілюстрована історія України*, Київ, 1992, "Наукова думка", 544 ст.
- Полтава*. Книга для туристів, Харків, 1989, "Прапор", 196 ст., російською мовою
- Мазепа*. Збірник, упорядкування тексту і ілюстрацій, коментарі Ю. О. Іванченка, Київ, 1993, "Мистецтво", 240 ст.
- TOULEMON Robert. *La construction européenne*. Paris, 1999, éditions de Fallois, "Livres de poche", n° 508, 240 pages
- Від ПОКЛАД Наталки (Україна)
- ПОКЛАД Наталка, *Молоде сонце*. Вірші, Київ, "Укр. письменник", 1999, 78 ст.
- Від Православної Єпархії Перемисько-Новосанчівська (Польща)
- Православний календар 2000*. Санок, 292 ст.
- Від ПРИЛЮК Лесі (Росія)
- СТРАТУЦА Валеріан, *Соборна Україна*. Пісні та романи, "Деан", Санкт-Петербург, 2000, 84 ст.
- Від ПРИШЛЯКА Ярослава (Канада)
- ПРИШЛЯК Ярослав, *За Україну. Записки члена ЗП УГВР*. Миколаїв-Монреаль-Львів, 1999, 208 ст.
- Від РОМАНЧУКА Олега (Україна)
- Універсум*, чч. 7-10 (81-84), липень-жовтень 2000, Львів
- Від СВІДЕРА Петра (Велика Британія)
- З історії львівських вулиць*. Випуск I і II, Львів, 1990, ст. 64 і 48 (фотокопії)
- Панорамічний план Міжнародної виставки в Брюсселі, 1958 р.
- Ukrainian Press Agency, *Press release*, n° 96-103 et 120-124, 1999
- Від СЕВЕРНЮК Тамари (Україна)
- СЕВЕРНЮК Тамара, *Йорданська ніч*. Поетична сповідь, Варшава, 1999, 240 ст.
- Від СЕМЕНКА Юрія (Німеччина)
- ДЕНИС, *Спів китів*. Поезії, Париж-Львів-Цвікау, "Зерна", 2000, 38 ст.
- Доля, приватний історико-краєзнавчий та літературно-мистецький журнал*, 1.08.1999, Сімферопіль
- САРМА-СОКОЛОВСЬКИЙ Микола, *Дорогою жнив*. Париж-Львів-Цвікау, "Зерна", 2000, 88 ст.
- СЕМЕНКО Юрій, *Наталія Павлюшкова*. Мюнхен-Львів, "Червона Калина", 1999, 256 ст. (3 пр.)
- Юрко Семенко 80*, Мюнхен-Львів, "Червона калина", 2000, 173 ст.
- Від СЕМЕНКА Юрія і В.ОГОРОДНИКА (Німеччина)
- ЛЮБОМИРСЬКИЙ Степан, *Слідами Заповіту*. Політичний роман, візія. том I *Поховайте та ставайте*, Лондон-Торонто, 1985, 371 ст.
- том II *Кайдани порвіте*, Лондон-Торонто, 1985, 361 ст.
- том III, *I вражкою злою кров'ю - Волю окропіте*, Лондон-Торонто, 1986, 472 ст.
- Від СТЕПОВИКА Дмитра (Україна)
- СТЕПОВИК Дмитро, Проф. Д-р, *Бібліографічний покажчик за 1988-1998 рр. До 60-річчя з дня народження*. Київ, в-во "Бібліотека українця", 1998, 136 ст.

Від СУГОНЯКИ Олександера (Україна)
Україна: повернення до себе. Київ, 2000, "Юніверс", 136 ст.

Від СУСАК Віти (Україна)
Нерозгаданий ребус, Париж... Каталог з виставки колекцій львівських музеїв і приватних збірок, січень-лютий 2000, Львів, в-во "Аз-Арт", 2000, 28 ст.

Від СУХОГО Олексія (Україна)
 СУХИЙ Олексій, *Галичина: між Сходом і Заходом*. Нариси історії XIX-початку XX ст., Львів, 1999, 226 ст. (2 пр.)

Від ТОВАРИСТВА УКРАЇНЦІВ В ІСПАНІЇ
Нарис історії української студентської громади та українських поселень в Іспанії (1946-1996). Філадельфія-Мадрид, 1997, 196 ст.

Від ТРАЧА Ігора (Німеччина)
 АНДІЄВСЬКА Емма, *Казак*. Париж-Львів-Цвікау, "Зерна", 2000, 136 ст.
Бгавагіта. Божественна пісня, з санскриту, П.-Л.-Ц., 1999
Воля і Батьківщина, Львів, чч. 3/97, 3/98, 4/98
 ГАВРИЛЮК Юрій, *Голоси з Підляшся*. Поезії, Париж, 1999, 78 ст.
 ГОЛОВЧУК Павло, *Корінням з України*. П.-Л.-Ц., "Зерна", 2000, 143 ст.
 ГОЛУБЕЦЬ *Жовті води*. Історичний роман, повісті, Львів, "Червона калина", 1997, 445 ст.
 ДЕНИС, *Снів китів*. Поезії, П.-Л.-Ц., 2000, 39 ст. (2 пр.)
Зерна, літературно-мистецький альманах українців Європи, 1998, чч. 4-5
 ЗИМОМРЯ Микола, *Німеччина та Україна: у нарисах взємодії культур*. П.-Л.-Ц., 1999, 150 ст. плюс фото, текст німецькою мовою
 КАЛИНЕЦЬ Ігор, *Терновий колір любові*. Київ, "Факт", 1998, 116 ст.
 КІЯНОВСЬКА Маріанна, *Вінки сонетів*. П.-Л.-Ц., 1999, 72 ст.
 КУЧАК Наапет, *Сто і один айрен або увійти в сад, у переспівах Ігора Калинця*, П.-Л.-Ц., 1999, 106 ст.
 ЛЮЗНЯК Марія, *Роль та місце "Руської трійці" в історії української філософії*. Львів, "Атлас", 1999, 104 ст.
 ЛЮЗНЯК Марія, *Перед простором неба*. Поезія, Львів, "Атлас", 1999, 96 ст.
 МЕЛЬНИК Ліда, *Вистава з одним антрактом*. П.-Л.-Ц., 1997, "Зерна", 28 ст.
 МОЙСЕЄНКО Анатолій, *Віче мечів*. Київ, "Задруга", 1999, 104 ст.
 МОЙСИЄНКО Анатолій, *Нові поезії*. П.-Л.-Ц., "Зерна", 2000, 94 ст.
 МОРИКВАС Надія, *Спокуса вічності*. Щоденник іронічної прози, П.-Л.-Ц., "Зерна", 28 ст.
 МОРИКВАС Надія, *Спокуса вічності*. Книга друга, Париж, 1999, 80 ст.
 МОЧЕРНА Вікторія, *Заблукавши між вулиць дощу*. П.-Л.-Ц., "Зерна", 2000, 20 ст.

НОГА Олександр, *Дружні малюнки сучасників*. Львів, "Українські технології", 2000, 44 ст.

НОГА Олександр, *Іоан Косинін, пророк анти-сюрреалізму зі Львова*. Львів, 1999, 288 ст.

ПАЛИНСЬКИЙ Віктор, *Канцлер своєї величності*. Новели, повість *Есеї*, Львів, "Сполох", 1999, 256 ст.

ПОБЕЛЯН Микола, *Сніги на двох*. Лірика, Париж, 1999, 80 ст.

РІЧ, економіка-культура, вересень, 1-2000, Львів

САРМА-СОКОЛОВСЬКИЙ Микола, *Дорогою жнив*, П.-Л.-Ц., 2000, 88 ст. (2 пр.)

СЕНИК Любомир, *Ізйди, Сатано*. Роман, П.-Л.-Ц., "Зерна", 2000, 243 ст.

СОРОКА Петро, *Ігор Трач, літературний портрет*. Тернопіль, 2000, 128 ст. та фотографії

ТРАЧ Ігор, *Поезії*. Львів, 1999, 20 ст.

ТРАЧ Надія, *Велике серце малої росинки*. Поезії, П.-Л.-Ц., 1999, 64 ст.

Гуманістичний вісник, чч. 1-2, Львівське Міжобласне гуманітарне товариство, Львів, 1999

ЧЕРНОБРОВА Вікторія, *Плач українки*, П.-Л.-Ц., 1999, 52 ст.

TRACZ Ihor, *Do ciebie, Ukraino, Piesnia Przyjde*. Wiersze, tłumaczenie z ukraińskiego Olga Petyk, Warszawa-Lwow, 2000, 100 p. (2 ек.)

TRATSHCH Ihor, TYRPYTSCH Ihor, *Dyptychon*, Lwiw, Zwickau, Paris, 1995, 36 p.

Від ФЕДОРУКА Олександера (Україна)
Артанія. Національна асоціація мистецтв, альманах, кн. 2 1996 р., кн. 3 1997 р., кн. 4 1998 р.
 БАБАК Микола, *Живопис асамбляж*, Черкаси, 2000
Інформаційний довідник. Академія мистецтв України, Київ, "Арка", 1998, 178 ст.
Мистецтво української діаспори. Повернуті імена, випуск I, Київ, "Тріумф", 1998, 382 ст.
Мистецькі обрії'98. Альманах, науково-теоретичні праці та публіцистика, Київ, 1999, 426 ст.
 Михайло АНДРІЄНКО і європейське мистецтво XX ст. Матеріали міжнародної конференції, Київ, "Абрис", 1996, 96 ст. (2 пр.)
 НАРДЖНИЙ Симон, *Українська еміграція. Культурна праця української еміграції 1919-1939*. Київ, в-во ім. О. Теліги, 1999, 272 ст.
Образотворче мистецтво
 Пантелеймон КУЛІШ, матеріали і дослідження. Київ-Нью-Йорк, в-во М.П. Коць, 2000, 414 ст.
Палітра друку. Київ, ч. 3 /1998, чч. 3-5/1999.
 СИДОРЕНКО Віктор, *Живопис*
 ФЕДОРУК Олександр, *Василь Хмелюк*. Київ, "Тріумф", 1996, 264 ст.

- Юхим МИХАЙЛІВ. Матеріали міжнародної конференції, Київ, "Абрис", 1997, 192 ст.
- Від Протопресвітера ХАЙНЕВСЬКОГО Бориса (Франція)
- Україніка у французьких газетах Західної Франції
- Від ХРАПЛИВОЇ-ЩУР Лесі і БРИЗГУН-ШАНТА Лесі (Канада)
- ВИЖЕНКО Олександр, *Головний отаман. Історична повість*, машинопис, 43 ст.
- Відгукніться!*, ч. 14, літо 1999 р., Торонто
- Від ЦЕНТРАЛЬНОГО МУЗЕЮ ЗБРОЄНИХ СИЛ УКРАЇНИ
- Військова символіка України
- Науковні знаки 1992-1999*. Київ, 1999, 80 ст.
- Від ЧАБАНА Миколи (Україна)
- КОЗАР Павло, *На Дніпрельстан через пороги*. Дніпропетровськ, "УкВ ІМА-прес", 2000, 152 ст.
- Січеславщина*, краєзнавчий альманах, Дніпропетровськ, "УкВ ІМА-прес", 1999, 64 ст.
- ЧАБАН Микола, *Заспавай мене на матчынай мове*. Фольклор, Дніпропетровськ, "УкВ ІМА-прес", 2000, 80 ст.
- ЧАБАН Микола, *Вічний Хрест на грудях землі*. Художньо-документальні нариси, Дніпропетровськ, "УкВ ІМА-прес", 1993, 104 ст.
- Від ШИМАНСЬКОЇ Наталі (Україна)
- Людина і влада*, чч. 3-4, березень-квітень 2000
- ОЛІЙНИК-ЛАХМАННИЙ Роман, *Літературно-ідеологічні напрямки в Західній Україні, 1919-1939 роки*. Київ, "Четверта хвиля", 1999
- Хто є хто в місцевій владі України, 1994-1998*. Довідник, Київ, 1998, ВПК "Апельсин", 384 ст.
- Хто є хто в місцевій владі України, 1998-2002*. Довідник, Харків, 1999, "Медиа-група", 224 ст.
- Від ШМИГЕЛЬСЬКОГО Андрія (Польща)
- Над Бугом і Нарвою*. Бельськ-Подласкі, чч. 5-6/45-46, IX-XII, 1999
- Przegląd Prawosławny*. "Ortodoxia", n° 8 (134) 1996, n°5 (143), n° 11 (148) 1997
- Від ШТУЛЬ Катерини (Франція)
- Абетка української політики*. Довідник, Київ, "Смолоскип", 1998, 230 ст.
- Він з когорти вождів*. Крайні конкурсні праці про дореволюційну діяльність Симона Петлюри, Київ, "Дніпро", 1994, 150 ст.
- Всесвіт*, чч. 2, 4, 11, 12, 1989
- Голоси звідтіля*. Документи і матеріали про становище політ'язнів у радянських концтаборах, "Сучасність", 1975, 74 ст.
- Екран*, чч. 83-84, 1975
- З народної творчості Волині. Сто п'ятдесят українських народних пісень*. Упорядкував Пилип ШАЙДА, 1978, 196 ст.
- КАПУСТЯНСЬКИЙ Микола, Ген. Хорунжий. *Українська збройна сила й українська національна революція*. Саскатун, "Новий Шлях", 1936, 50 ст.
- Київська старовина*, ч. 4, 1992
- Культурные и общественные связи Украины со странами Европы*. Київ, "Наукова думка", 1990, 220 ст.
- Кур'єр Кривбасу*, ч. 104, серпень 1998
- МАРУСИН Мирослав о. Д-р., *Божественна Літургія в Київській Митрополії по списку Ісидорового Літургікона з XV ст.* Рим, 1965, "Богословії", 62 ст.
- Митрополит Василь Липківський: матеріали до біографії*. Київ, 1993, 48 ст.
- ОЛЕСЬ О., КАНДИБА О., Євген Коновалець 1938-1948. На чужині, 1948. В-во "Український патріот", 24 ст.
- ПЕТРОВ В. *Діячі української культури, 1920-1940, жертви більшовицького терору*. Київ, "Воскресіння", 1992, 80 ст.
- ПУНДИК Юрій, *Український націоналізм*. Чикаго, 1965, 67 ст.
- Радянське літературознавство*, ч. 4, 1989
- Розбудова нації*, чч. 3/4, 9/10, 11/12, 1931, 1/2, 3/4, 5/6, 11/12, 1933
- Симон Петлюра, вибрані твори та документи*. Київ, "Довіра", 1994, 272 ст.
- Сучасність*, ч. 1/321 (січень) 1988, ч. 1 (лютий), ч. 8 (серпень), 1992
- Українка в світі*, ч. 1, 1997, Торонто
- ASHER Oksana, *Draj-Chmara et l'école "neoclassique" ukrainienne*. Winnipeg-New-York, 1975, "University of Manitoba", 324 pages
- CHEVTCHEENKO Arkadi, *Rupture avec Moscou*. Paris, "Payot", 1985, 463 pages
- JANIW Wolodymyr, *Über die Seelischen wirkungen der Haft*. Doktordissertation Friedrich-Wilhelms-Universität, Berlin, 1944, 660 p.
- Memorial to the Rt. Hon. R. B. Bennett and Uis Majesty's Minister
- PESKOV Vassili, *Ermîtes dans la taïga*. Le Méjan, "Actes sud", 1992, 240 pages
- The crimes of Krushchev*, part 2, Washington, "U.S. Government printing office", 1959, 72 p.
- l'Ukraine sous le régime soviétique*. Résumé photocopié par l'Association des Jeunes Amis de l'Ukraine, 19 pages
- Від DESCHARMES Helene (France)
- ВАСИЛЬЧУК Віктор, *Тільки один місяць*. Коростень, 1989, 64 ст.

LIVRES - JOURNAUX - PERIODIQUES

reçus à la Bibliothèque en 2000

- de BABIAK Augustin (France)
BABIAK Augustin, *Le métropolitain André Cheptytskyj et les synodes de 1940 à 1944*. Lyon-Lviv, "Missioner", 790 pages plus cartes
- de BEAUVOIS Daniel (France)
BEAUVOIS Daniel, *Rosyjsko-polska wojna o oswiate na terenie Ukrainy (1863-1914) communication parue dans Europa NIE prowincjonalna (Changes on the Eastern Territories of the former Polish Republic – Belarus, Latvia, Lithuania, Ukraine, eastern borderland of the III Republic in 1772-1999) Warszawa-London 2000, pp. 401-432 (photocopie)*
- de CADOT Michel (France)
Contes russes et ukrainiens, traduit du russe par Michel Cadot, Paris, "Hachette Littératures", 1999, 204 pages
- de CANADIAN INSTITUTE OF UKRAINIAN STUDIES PRESS (Canada)
DUTKA June, *The Grace of Passing, Constantine H. Andrusyshen, The Odyssey of a Slavist*, CIUS Press, Edmonton-Toronto, 2000, 123 pages
HANCHUK Rena Jeanne, *The Word and Wax, a Medical Folk Ritual Among Ukrainians in Alberta*, Canadian Series in Ukrainian Ethnology. Volume II, 1999, 107 pages
HRUSHEVSKY Mykhailo, *History of Ukraine-Rus*, volume 7, "The Cossack Age to 1625", Edmonton, CIUS, 1999
KLEINER Israel, *From Nationalism to Universalism, Vladimir (Ze'ev) Jabotinsky and the Ukrainian Question*, CIUS Press, Edmonton-Toronto, 2000, 199 pages
- de CHEVTCHENKO Jacques (France)
CHEVTCHENKO Jacques, *Ukraine, Bibliographie des ouvrages en français, XVII-XXe siècles*. Paris 2000, publication de "l'Est européen", 224 pages
- de GRANDJEAN Michel (France)
GRANDJEAN Michel, *L'autonomie économique de l'Ukraine*. Paris, "L'Harmattan", 1999, 181 pages
- de HORISZNY Cyril (France)
HORISZNY Cyril, *Le mouvement dissident ukrainien de 1965 à 1980*. Mémoire de DEA d'Histoire contemporaine, Université Paris I, année universitaire 1999-2000, 110 pages (texte dactylographié)
- de l'INSTITUT LITTÉRAIRE (France)
POTOCKI Robert, *Idea restytucji Ukrainskiej Republiki Ludowej 1920-1939*. Lublin, 1999, Edition "Instytut Europy Srodkowo-wschodniej", 383 pages
Unia lubelska i tradycje integracyjne w Europie Srodkowo-Wschodniej. Redakcja naukowa: Jerzy KLOCZOWSKI, Pawel KRAS, Hubert LASZKIEWICZ, actes du colloque Lublin 30 juin-1er juillet 1994, Lublin, 1999, 224 pages
- de JILEK Lubor - Institut Européen de l'Université de Genève (Suisse)
Ukraine, renaissance d'un mythe national, actes publiés sous la direction de Gorges Nivat, Vilen Horsky et Miroslav Popovitch, "Europe études 10-2000", Institut Européen de l'Université de Genève, 274 pages
- de KOSYK Volodymyr (France)
Le monde illustré, article sur le mouvement national ukrainien et Symon Petlura, n° 3228, 1-er novembre 1919, Paris
- de LIBRARIES UNLIMITED - Ukrainian Academic Press (USA)
WYNAR Bohdan S., *Independent Ukraine a Bibliographic Guide to English Languages Publications 1990-1999*, Englewood 2000, 552 p.
- de MALYNOVYTCH Volodymyr (France)
BAZIO Yourij, *Etat de siège ou une nation en péril*. Preface de L. Pliouchtch, Paris-New-York, Edition PIUF, 1982, 105 pages
DZIOUBA Ivan, *Internationalisme ou russification? Le problème national en URSS*, Paris, Edition PIUF, 1980, 350 pages
Ethnocide des Ukrainiens en URSS. Le messager ukrainien, publication clandestine, n° 7-8, printemps 1974, Paris, Edition PIUF, 1978, 163 pages
KOUZNETSOV Vladimir et LEBEDYNSKY Iaroslav, *Les Alains, cavaliers des steppes, seigneurs de Caucase*. Paris, 1997, Editions "Errance", 175 pages
LEBEDYNSKY Iaroslav, *Les armes traditionnelles de l'Europe centrale*. La Tour du Pin, 1996, Editions du Portail, 124 pages
LEBEDYNSKY Iaroslav, *Les armes cosaques et caucasiennes*. La Tour du Pin, 1996, Editions du Portail, 134 pages
MOROZ Valentin, *Chroniques de la Résistance*. Préface de Pierre Daix, Paris, Edition PIUF, 1977, 226 pages
TCHORNOVIL Viatcheslav, *Le malheur d'avoir trop d'esprit*, Paris, Edition PIUF, 1974, 175 p.

de PAILLET-LEBEDYNSKY Jean François (France)

KOUZNETSOV Vladimir & LEBEDYNSKY Iaroslav, *Les Alains, cavaliers des steppes, seigneurs de Caucase*. Paris, 1997, Editions "Errance", 175 pages

KOUZNETSOV Vladimir & LEBEDYNSKY Iaroslav, *Les Chrétiens disparus du Caucase*. Histoire et archéologie du christianisme au Caucase du Nord et en Crimée, Paris, 1999, Editions "Errance", 127 pages

de SENTW Gerald (Canada)

Encyclopaedia of Ukraine, in five volumes, Toronto, "Canadian Foundation for Ukrainian studies"

de SEREDNINCKI Antoni (Pologne)

Polska i Ukraina sojusz wojskowo-polityczny po 80 latach, Torun des 18-19 mai 2000, résumé des communications en polonais et ukrainien

SEREDNINCKI Antoni, *Polscy czcixiele Symona Petlury w latach miedzywojennyh*, texte de sa communication à la conférence de Torun des 18-19 mai 2000, copie dactylographiée, 18 pages

SEREDNINCKI Antoni, *Polsko-ukrainski dialog pojednawczy*. Warchawa, 2000, 43 pages

SEREDNINCKI Antoni, *Slowniczek ukrainofilow polskich*, Warchawa, 2000, 78 pages

SEREDNINCKI Antoni, *Z sasiedztwa Polsko-Ukrainskiego*, Warszawa, 2000, "Stowarzyszenie Warszawa-Kijow", 95 pages

de THE UKRAINIAN ACADEMY OF ARTS & SCIENCES (USA)

LUCKYJ George S. N., *Seven lives*. Vignettes of Ukrainian Writers in the Nineteenth Century, New York, 1999, "The annals of the Ukrainian Academy of Arts & Sciences", vol. XX, 1998-1999, n° 47-48, 208 pages

de TINGUY Anne (France)

FOSTER Eric, *L'économie de l'Ukraine: une progression incertaine vers l'Union européenne*, dans "Les Etudes du CERI", n° 73 - décembre 2000, 36 pages

de WIRSTA Thémistocle (France)

An Orthodox, Pomjanyk of the Seventeenth - Eighteenth Centuries. Edited by Moshé Altbauer with the Collaboration of Ihor Sevcenko and Bohdan Struminsky, Saint Catherine's Monastery, Mount Sinai, "Harvard University Press", 1989, 292 pages

BOHACHEVSKY-CHOMIAK Martha, *Political Communities and Gendered*

Ideologies in Contemporary Ukraine, The Vasyl and Maria Petryshyn Memorial Lecture, Harvard University 18-22 april 1994, Cambridge, "Harvard University Press", 1994, 26 p.

Collected Works of Meletij Smotryckyj.

Texts, volume I, Harvard Library of Early Ukrainian Literature, Cambridge, "Harvard University Press", 1987, 805 pages

FRICK David A., *Meletij Smotryckyj*. Cambridge, "Harvard University Press", 1995, 395 pages

Hryhorij Hrabjanka's - The Great War of Bohdan Xmel'nyc'kyj. Volume IX., 1990, 588 pages

INALCIK Halil, *Sources and Studies on the Ottoman Black Sea*. I - The customs register of Caffa 1487- 1490, "Harvard University Press", 1995, 201 pages plus documents

Lev Krevza's - A Defence of Church Unity & Zaxarija Popystenskyj's - Palinodia, tome III, part I Texts, translated with a Forword by Bohdan Struminski, part II Sources, compiled by Bohdan Struminski and Ihor Struminski, "Harvard University Press", 1995, 1165 pages

Lev Krevza's, Obrona iednosci cerkiewney & Zaxarija Popystenskyj's - Palinodia, volume III, 1987, 596 pages

ROSMAN M. J., *The Lords' Jews, Magnate-Jewish Relations in the Polish-Lithuanian Commonwealth during the Eighteenth Century*. Cambridge, "Harvard University Press", 1990, 256 pages

Seventeenth -Century Writings on the Kievan Caves Monastery, volume IV, 1987, 429 pages

The Diariusz podrozny of Pylyp Orlyk (1727-1731). Volume VI, 1988, 867 pages

The Edificatory Prose of Kievan Rus, translated by William R. Veder, volume VI, 1994, 202 pages

The Jevanhelije ucytelnoje of Meletij Smotryckyj. Volume II, 1987, 552 pages

The life of Paisij Velyckovs'kyj, translated by J. M. E. Featherstone, volume IV, 1989, 172 pages

The Military Tradition in Ukrainian History, Its Role in the Construction of Ukraine's Armed Forces. 12-13 may 1994, Conference Proceeding, Cambridge, Harvard University, 1994, 81 pages

The Old Rus'Kievan and Galician-Volhynian Chronicles: The Ostroz'kyj (Xlebnikov) and Certyyns'kyj (Pogodin) Codices. Volume VIII, 1990, 761 pages

The Paterik of the Kievan Caves Monastery translated by Muriel Heppell, tome I, Harvard University 1989, 262 pages,

Harvard Library of Early Ukrainian Literature

WALICKI Andrzej, *Poland Between East and West, The controversies over Self-Definition and Modernization in Partitioned Poland*, The August Zaleski Lectures Harvard University 18-22 april 1994, Cambridge, "Harvard University Press", 1994, 62 pages

de YAKEMTCHOUK Roman Prof. (Belgique)

YAKEMTCHOUK Roman, *La ligne Curzon et la II-ème Guerre mondiale*. Paris, Louvain, 1957, 135 pages

YAKEMTCHOUK Roman, *L'Ukraine et la Sécurité européenne* dans "Le Monde atlantique", n° 62, septembre 1996, pp. 12-19

de ZELENSKI Wladislav, ancien procureur polonais (France)

122 livres et brochures

12 revues

26 photocopies d'articles

1 carte de Pologne de 1943

РІЗНІ ПОДАРОВАНІ МАТЕРІЯЛИ

від ДАНКО Богдана (США)

Зошит з підписами присутніх на сесіях Української Національної Ради від 1949 до 1984 р.

Власність пані Василяни Шранменко-Данко.

від ДЯЧЕНКО Ольги (Франція)

Сім військових відзнак і медаль Якова ПРОСЯНОГО.

Присяний Я. (30.04.1915- 03.08.1993) народився в селі Тарасівка (Кам'янець-Подільськ), був у Французькій Резістанс під час Війни 1939-1945. Належав до Товариства Бувших Вояків Армії УНР.

від Д-ра КОСИКА Володимира (Франція)

18 аудіокасет, передачі французького радіо про Україну

18 cassettes audio, émissions radio française sur l'Ukraine

від КОШОЛАПА Василя (Франція)

Банкнота на 100 грн. 1918 року

від МІШТАЛЬ Т. (Франція)

Касета фільму *Огнем і мечем* польською мовою, 1999 р.

від СВІДЕР Петра (Велика Британія)

Лексикон рослин з одного англійського парку (рукопис)

Щоденник за 1959-1969, 1972-1975 і 1979 рр.

КНЯЖИЙ ДАР (23167 ам. дол.) ВІД ПАНА БОРИСА ІВАНИЦЬКОГО,

ЯКИЙ ЛАСКАВО ПЕРЕДАВ ДО БІБЛІОТЕКИ ПАН ОЛЕКСАНДЕР СКОП

Борис Іваницький народився 23 липня 1907 року у м. Боярці на Київщині.

Батько - *Борис Іваницький*, прізвище матері - *Савич*.

Разом з батьками, які були активними діячами відродження України, виїжджає із відступаючим військом та урядом УНР до Польщі.

Продовжував середню освіту у Тарнові (Польща).

Завершив її у Подєбрадах (Чехословаччина). У 1924-1928 роках вчиться в Українській Господарській Академії, у Подєбрадах, і у 1930 році отримує диплом інженера-хіміка.

Був одружений із українокою з Підкарпаття *Іриною Тимченко*, яка померла у м. Сан-Дієго в березні 1991.

Бездітні. Потрапивши до Західної Німеччини, після війни пан Іваницький мешкав у Регенсбурзі. Переїхавши до США, мешкали у м. Детройті і згодом Сан-Дієго, де приймали активну участь у місцевому громадському житті.

Помер пан *Борис Іваницький* 23 березня 2000.

Рада Бібліотеки висловлює сердечну подяку за такий княжий дар. Вічна йому пам'ять!

ЧЛЕНСЬКІ ВНЕСКИ ТА ПОЖЕРТВИ ЗА 2000 РІК

Франція

3000 фр. фф. ЯРИМОВИЧ Олександр
 500 фр. фф. ВОЛИНСЬКИЙ Олександр
 400 фр. фф. ДЯЧЕНКО Ольга
 450 фр. фф. ЖУРАКІВСЬКА Ольга
 300 фр. фф. КОРЧАК Омелян
 250 фр. фф. СТЕПАНЕНКО Павло
 240 фр. фф. САВЮК Федір
 по 200 фр. фф. ВЕРГІТ Едвард,
 МОГИЛІВСЬКА Зоя,
 ЙОСИПИШИН Ярослава,
 МИХАЛЬЧУК Василь, КАРБЕН
 Бодуен, ОСНОВИЧ Анна,
 ДРАТВІНСЬКА Віра, ДУХНЯК
 Іван, ГЛАДКИЙ Петро,
 ПЛЮВАК Ілько,
 КУКЛОВСЬКА Олександра,
 ПОПЛАВСЬКИЙ Петро,
 ШТУЛЬ-БІЗІК Катерина,
 МІЛЬКЕВИЧ Мюр'єль, СМУК
 Павло, МИГАЛЬ Надія,
 МАЛИНОВИЧ Володимир
 150 фр. фф. ФОРСІК Олексій
 120 фр. фф. ПИЛИПЧУК Іван-Павло
 по 100 фр. фф. МИТРОВИЧ Марія,
 ЛАЗАРЕНКО Юрій, ДЮПА
 Оділь, ГЕВАК Жерар, ЛЕНС
 Юрій, ПОПОВИЧ Володимир,
 ВИРСТА Аристид †, МУЗИКА
 Іван, БОЙКО Олексій,
 КИРСТЮК Іван, ЛЕХІВ
 Михайло, КАРАБІНОВИЧ
 Сандра, БАЙО Ліза, НАУМЯК
 Віталій, ХАЙНЕВСЬКИЙ
 Борис, МІКИТЕНКО Ніна, ХРІН
 Анні, БЕНФУГАЛ Тетяна,
 БОРОВИЙ Ольга, ДЮПОН-
 МЕЛЬНИЧЕНКО Жан-Бернар,
 ВЕРГУН Іван, ДЮДЮК Моніка,
 МЕЛЬНИКОВИЧ Дарія,
 МАЛАНЧУК Марія,
 МИТРОВИЧ Богдан, ЯСИНЧУК
 Назар, ЛАЗАРЧУК Юлій,
 КОСИК Володимир, ЛЕВЦЬКІ
 Андрій, МІЖНЯК Мирослава,
 ЕКЧІНСЬКИЙ Дмитро†,
 КОПЧУК Іван-Петро, ГОМОЛА
 Михайло,
 МИТРОВИЧ Кирило, КОВАЛЬ-
 ДАГОНО Катерина,
 ПАСТЕРНАК Іван-Петро,
 КМЕТКО Уляна,
 ЖУКОВСЬКИЙ Аркадій,
 БІЗОТТО Андрій, КОШОЛАП
 Василь

Україна

100 фр. фф. МЕЛЬНИК Валентина

Австралія

300 фр. фф. САВЧАК Володимир
 403 фр. фф. ВОДЯНИЦЬКИЙ Хведір
 і Організація Легіону
 ім. Симона Петлюри
 в Австралії

Бельгія

3000 фр. фф. проф. ЯКИМЧУК Роман

Велика Британія

100 000 іт. лір СВІДЕР Петро
 30 ам. дол. ПОЧИНОК Катерина.

Данія

400 дат. крон МАЛИНОВСЬКИЙ Федір

Німеччина

360 фр. фф. СЕМЕНКО Юрій
 350 фр. фф. ВІНТОНЯК Олекса
 100 фр. фф. МАРДАК Степан. ТРАЧ Ігор
 100 ДМ ШАГАН Фелікс
 50 ДМ СТАДНІЧЕНКО Валентин

Канада

по 200 фр. фф. Д-р ШИМОНОВИЧ-
 РУДНИЦЬКА Галина,
 Бібліотека і Архіви Св.
 Володимира в Кальгарі
 (Альберта)
 40 ам. дол. Пані і Пан СЕНІВ Гералд
 + 200 фр. фф.
 400 кан. дол. СУСПІЛЬНА СЛУЖБА
 УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ, філія
 Тандер Бей, Онтаріо
 "ПРОСВІТА" Тандер Бей,
 ГЕРИЧ Тетяна
 по 100 кан. дол. ПЕТРИШИН Олекса
 по 50 кан. дол. КОВАЛЬСЬКИЙ Роман
 Пан Петро ВІТРУК провів збірку в Міссіссога,
 зібрано 7022 фф. = \$ 1455.00
 300 кан.дол. ФУНДАЦІЯ ІМ. СИМОНА
 ПЕТЛЮРИ В ТОРОНТО
 200 кан. дол. УКРАЇНСЬКИЙ
 НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРА-
 ТИЧНИЙ СОЮЗ в Канаді
 100 кан. дол. ПАВЛЕНКО Віктор і Лариса
 по 50 кан. дол. ВІТРУК Петро,
 РОМАНЕНКО Григорій
 по 30 кан. дол. СТЕПАНЮК Арсен,
 ЩЕРБАНЬ Катерина,
 НЕБОРАК Віктор
 по 25 кан. дол. ОЛЕКСЮК Іван, БОЖИК
 Павло, РОДАК Валентина в
 пам'ять батька Вікентія
 Літвінового, ШЛІХТА Петро,
 САМЕЦЬ Розалія і Василь,
 ЛІТВІНОВА Єфросінія
 по 20 кан. дол. ПАВЛЮК Василь,
 БІЛОРИБКА Горпина,
 МЕЛЬНИЧУК Марта,
 ОЛЬШИНА Борис,
 КЛЮЧНИК Стан, КУЗИК
 Варвара, РЙОПКА Іван,
 ГОРЛАЧ Степан, ГАВРИШ
 Ала, КАРНАУХ Іван,
 МОНЧУК Наталія,
 СЕМЧИШИН Мирослав
 15 кан. дол. ЛОБАЧ Владислав
 по 10 кан. дол. КОРЖЕНІВСЬКИЙ
 Володимир, БОБКО Омелян,
 ДМИТРЕНКО Володимир,
 МУХІН Марія, ЛІЩІНА
 Леонід, ГІРЧЕНКО

Дмитроніна, КРИТЮК Міла,
 ВАЖНИЙ Олександр, ГУЗЮК
 Соня в пам'ять чоловіка - Гузюка
 Володимира, ЮРЧАК Петро,
 СІДОРЕНКО Володимир,
 МЕЛЬНИЧУК Євгенія,
 ПІДЛИСНИ Микола
 КУХАРЧУК Михайло

5 кан. дол.

в цю суму включена збірка, проведена панам
 Нестором МИХАЛЬЧУКОМ і Леонідом БАБЕНКО
 на 125 кан. дол. в Скарборо
 по 20 кан. дол.

МИХАЛЬЧУК Нестор,
 БАБЕНКО Леонід, ЧОРНА Тамара
 БОЛУСМ'ЯК Володимир
 по 10 кан. дол. МИХАЛЬЧУК Анна, ШПАТУХ
 Юліан, КИСІЛЬ Юрій, МУЗИКА
 Пантелеймон, ГЕРГЕША Валентин

Південна Африка

1000 фр. фф. ВИТЯСЬ Борис

США

по 200 ам. дол.

ВИГІННА Галина і
 ВРУБЛІВСЬКИЙ Петро з
 родинами в пам'ять батьків Марії
 Гахун і сотника УНР Онисима
 Врублівського
 ПОПОВИЧ Катерина
 50 ам. дол. ВИТВИЦЬКІ Дарія і Ігор,
 35 ам. дол. Українська Кредитова Кооператива
 (Міннеаполіс)
 30 ам. дол. КОНОВАЛІ Олексій
 26 ам. дол. ГОРШНИЙ Микола
 25 ам. дол. ГРУШЕЦЬКІ Галина і Дмитро
 по 20 ам. дол. МАРКУСЬ Василь, ЗАБИЯКА
 Валерій, ФІЛПОВИЧ Зоя

10 ам. дол.
 400 фр. фф.
 200 фр. фф.

ДИТЮК Іван
 БАКУМ Володимир і Оксана
 Проф. БІЛАНЮК О.

за 2001 рік

Франція

по 1000 фр. фф.

по 200 фр. фф.

по 150 фр. фф.

по 100 фр. фф.

ЯРИМОВИЧ Олександр,
 ВОЛИНСЬКИЙ Олександр
 МОГИЛІВСЬКА Зоя, САВЮК
 Федір, ЖУРАКІВСЬКА Ольга,
 ДРАТВІНСЬКА Віра
 ФОРСІК Олексій, ВЕРГІТ Едвард
 БІЗОТТО Андрій, КОШОЛАП
 Василь, КУКЛОВСЬКА
 Олександра, КОСИК Володимир,
 МДЖНЯК Мирослава

Велика Британія

30 £

ПОЧИНОК Катерина

Данія

100 дат. крон

МАЛИНОВСЬКИЙ Федір

Німеччина

20 НМ

100 фр. фф.

ОГОРОДНИК Володимир
 МАРДАК Степан

США

25 ам. дол.

5 ам. дол.

КОМЛІВСЬКА Діма
 ГОРІШНИЙ Микола

Південна Африка

1000 фр. фф.

ВИТЯСЬ Борис

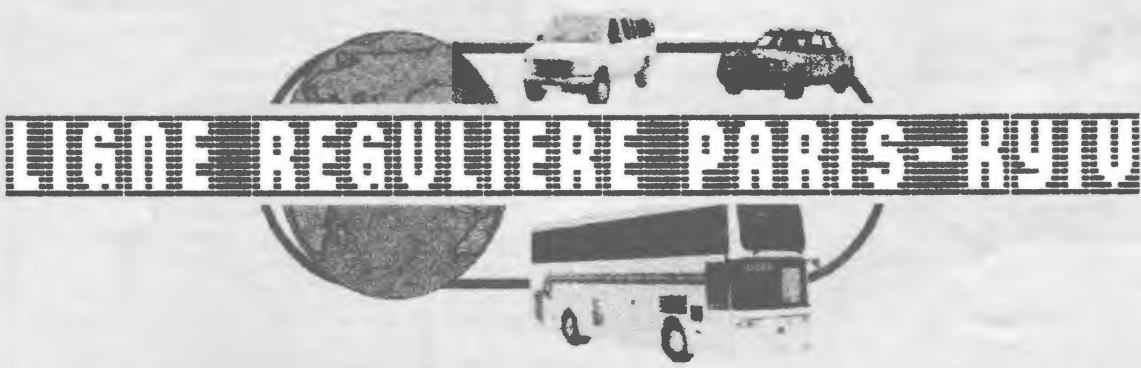

Володимир Савчак, Notre-Dame de Paris, 1981, папір, акварель

Рада Бібліотеки висловлює сердечну подяку
всім ласкавим і щедрим жертводавцям грішми, книжками та різними матеріалами.
Просимо і на майбутнє не забувати про Бібліотеку-Музей ім. Симона Петлюри в Парижі.
Складайте щедро свої датки на Монумент Головному Отаманові Симонові Петлюрі –
Бібліотеку-Музей його імені. Спричиніться до їх забезпечення, функціонування і розвитку.
Нехай і Ваше ім'я буде вписане в золоту книгу Добродіїв Бібліотеки.
Просимо всі видавництва і авторів присилати свої видання
до всеукраїнської національної Бібліотеки, якою є Бібліотека ім. Симона Петлюри.
Українці в Діаспорі, присилайте чи передавайте Ваші документи, архіви до Бібліотеки,
щоб цінні для історії України папери не пропадали,
щоб Ваші імена не зникли безслідно.

**SERVICE
VISAS**

LVIV-INTURTRANS
*Paris-Lille-Reims-Metz-Lviv-Rivne-Jytomyr-Kyiv
en autocars de grand tourisme*

TEL/FAX : 01.69.91.26.85 GSM : 06.85.22.78.81 E-MAIL : l.inturmazuryk@free.fr

Lviv-Inturtrans soutient la Bibliothèque Simon Petlura et offre 10% de remise à ses membres-adhérents!
Possibilité d'acheter un billet pour une tierce personne au départ d'Ukraine

Для переказу грошей

Поштовеkonto: C.C.P. 8369 06 L Paris

Банковеkonto: Bibliothèque Ukrainienne S. Petlura

Crédit Lyonnais N°59359 H

agence 457-134, rue de Belleville 75020 Paris

Неперіодичне видання Ради Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі

Редакційний комітет:

Директор: Ярослав Йосипишин

секретарі: Дарія Мельникович, Юлій Лазарчук